Sēdes video translācija 31.01.2023 9.00 9.45 11.00 13.30 FRAK

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2436
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=d9825859-a624-46bb-b1bd-207e7bbffbf9

31.01.2023. 14.Saeima trešā sēde-ziemas sesija sāk26.jan -turpina *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*
2023.gada 31. janvāra sēde (otrā) sākas pl. 9:45
sēde slēgta pl. 14:06, sēdes ilgums- 4 h 20 minūtes

PIEBILDE: 31. janvārī notiek divas sēdes: nr.3, nr.4. (ziemas sesija). Noslēgumā - apskats Frakciju viedokļi

Latvijas Republikas 14. Saeimas ziemas sesijas trešās sēdes turpinājums 2023. gada 31. janvārī

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Frakciju viedokļi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, ieņemiet darba vietas Saeimas Sēžu zālē! Turpināsim izskatīt Saeimas 2023. gada 26. janvāra sēdes darba kārtību.

Tātad izskatām sadaļu "Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem".

Darba kārtībā – lēmuma projekts **"Par likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" izskatīšanas atlikšanu"**.

Tātad deputāti Ainārs Šlesers, Linda Liepiņa, Edmunds Zivtiņš, Ričards Šlesers, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča, Dmitrijs Kovaļenko, Iļja Ivanovs, Kristaps Krištopans un Oļegs Burovs iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu – lēmuma projektu "Par likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līgumu par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" izskatīšanas atlikšanu". Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? *(Starpsaucieni.)* Deputātiem ir iebildumi. Līdz ar to mums jālemj par patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā.

Tātad par šā lēmuma projekta iekļaušanu nākamās kārtējās sēdes darba kārtībā viens deputāts var runāt "par", viens – "pret".

Šlesera kungs, vai jūs runāsiet "par"?

"Par" pieteicies runāt deputāts Ainārs Šlesers.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Šis jautājums jau ir izskatīts vairākkārt, par to esam runājuši gan debatēs šeit, no Saeimas tribīnes, gan komisijās. Es biju aizgājis arī uz Ārlietu komisiju un teikšu sekojošo. Protams, tiek pieminēta starptautiskā likumdošana, divpusējās attiecības ar Norvēģiju, ka Norvēģija vēlas pārtraukt iepriekšējās vienošanās, ka

Igaunija, Lietuva to ir darījušas tādā veidā. Bet te nav runa par kaut kādu vienādu formulu, runa ir par Latvijas interesēm. Un Latvijas intereses te ir saistītas ar konkrēto Latvijas uzņēmumu, kurš tiesājas saistībā ar tā saucamo balto krabju lietu. Ja mēs atcelsim šo konkrēto līgumu starp Latviju un Norvēģiju, kā to piedāvā Norvēģija, tad Latvijas uzņēmuma iespējas turpināt tiesvedību un vinnēt tiesā tiks samazinātas līdz nullei. Kāpēc? Tāpēc, ka viņiem vairs nebūs iespējas atsaukties uz to, ka viņu iepriekš veiktās investīcijas var tikt aizstāvētas ar šo jauno līgumu.

Tieši tāpēc ir mūsu priekšlikums – atlikt šo konkrēto līgumu un ļaut Latvijas uzņēmumam tiesāties par šo jautājumu vai arī jaunajā līgumā iestrādāt normu, kurā paredzēts, ka tiesiskā paļāvība attiecībā uz konkrēto uzņēmumu, kurš ir Latvijas uzņēmums, paliek spēkā, noslēdzot arī jaunu konkrēto līgumu ar Norvēģiju.

Šis ir ļoti svarīgs jautājums, jo mēs bieži esam runājuši par to, ka neaizstāvam vietējo biznesu. Mēs zinām, kā lietuvieši aizstāv savas intereses, mēs zinām, kā igauņi aizstāv, mēs zinām, kā citas valstis aizstāv savas intereses. Es domāju, ka tie cilvēki, kas bijuši ministri vai vadījuši kādas komisijas, ļoti bieži ir tikušies ar ārvalstu vēstniekiem, kuri nākuši un aizstāvējuši konkrētus jautājumus, kas saistīti ar konkrētu uzņēmumu, kam radušās problēmas. Mēs to darīt negribam. Un Ārlietu komisijas sēdē Pildegoviča kungs, cilvēks... uzņēmuma pārstāvis, izteica savu viedokli un lūdza nepasliktināt viņu pozīcijas šajā tiesvedībā.

Jautājums ir tāds – kāpēc mēs gribam Latvijas uzņēmuma tiesības pasliktināt? Kāpēc šī steiga? Atsaukšanās uz kaut kādām starptautiskām normām un daudz ko citu ir nevietā, jo runa ir par konkrētu uzņēmumu, kurš tiesājas. Ja mēs aizstāvam šīs intereses, tad vienkārši vajag jaunajā līgumā iekļaut normu , kura skaidri pasaka, ka konkrētais uzņēmums tiesājoties... ka tā situācija netiks pasliktināta. Tik vienkārši tas ir.

Atcerieties "Laval" lietu – Latvijas būvnieki, kas strādāja Zviedrijā... un viņus aizvēra ciet, pēc tam izmaksāja kompensāciju. Zviedru arodbiedrības noprotestēja, un caur Zviedrijas tiesām attiecīgi viņu pozīcijas tika principā novestas līdz iznīcināšanai, viņi aizvērās ciet, un uz tā kapakmens varēja uzrakstīt, ka beigās viņi uzvarēja un, kā saka, taisnība uzvarēja, bet uzņēmuma vairs nav.

Šodien esmu šokēts, ka Latvija nevēlas Latvijas uzņēmumam ļaut tiesāties un aizstāvēt savas intereses godīgā tiesā. Tas ir viss, kas tiek prasīts. No mums netiek prasīta pat kaut kāda iejaukšanās – vienkārši nepasliktināt tiesiskos apstākļus Latvijas uzņēmumam.

Tā ka, godājamie kolēģi, es aicinu atbalstīt Latvijas biznesa intereses un dot iespēju viņiem iztiesāt šo konkrēto lietu. Līdz ar to nav pieļaujama jauna līguma noslēgšana, kurā netiek atrunāta šī lieta. Vai nu mums ir jāatstāj vecais līgums, vai arī jāslēdz jauns ar konkrētu atrunu uz to, ka Latvijas uzņēmējs tiesājoties netiek nostādīts neizdevīgā situācijā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. "Pret" patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā pieteicies runāt deputāts Rihards Kols.

R. Kols (NA).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie, godātie kolēģi! Šeit iesniedzēji pauda... iesniedzēju vārdā pauda iebildumus, kas, es teiktu, ir klaji melīgi, puspatiesības. Bet galvenais ir tas: ja iesniedzēji vēlas šo jautājumu slēgt, kāpēc iesniegt priekšlikumu par jautājuma

izslēgšanu no darba kārtības? Nu tad Saeimā balsojiet "pret", noraidiet šo likumprojektu, un tādā veidā, kā iesniedzēji saka, aizstāvēsiet viena uzņēmuma intereses.

Šeit es minēšu, kādēļ tās ir puspatiesības. Jautājums ir skatīts Ārlietu komisijā, iesaistītas pilnīgi visas ieinteresētās puses, ir argumentēts, tas nekādā veidā neietekmē spēkā esošās tiesvedības. Uz otro lasījumu, ja mēs skatīsim šo likumprojektu šodien sēdē, ir iesniegts – lai arī deklaratīvs – priekšlikums, kas ir Ārlietu komisijā atbalstīts, kur skaidri pateikts, ka šī līguma denonsēšana nekādā veidā un apmērā neietekmē spēkā esošās tiesvedības.

Apgalvot, ka šādā veidā liegsim... samazināsim tiesības mūsu uzņēmējiem par savām tiesībām cīnīties, arī ir melīgi. Melīgi tādā ziņā, ka, denonsējot šo līgumu, jebkuri investori turpmāk varēs vērsties savu tiesību aizskāruma gadījumā (ja vien viņiem tā šķiet) nacionālajās tiesās. Nevienam nebūs liegta iespēja vērsties tiesā un cīnīties par savu taisnību. Līdz ar to teikt, ka šādā veidā mēs nostopējam kaut ko, arī nav patiesība.

Otra lieta. Kolēģi, es arī informēšu, ka Lietuva aizvadītā gada decembrī un Igaunija šā gada janvārī ir ratificējusi šo līgumu denonsēšanu ar Norvēģijas Karalisti. Un arī Lietuvā ir uzņēmums, kas ir vērsies ar prasību pret Norvēģijas Karalisti, un... nu, kaut kā tur tās bažas neizskan tik ļoti lielā mērā, ka Lietuvas uzņēmums nevarēs aizstāvēt savas tiesības šajā pašā tiesvedībā, kas ir šķīrējtiesā.

Tomēr vēl jāmin – nekāds jauns līgums netiek slēgts. Šie ir veci, arhaiski līgumi, ko gan Eiropas Komisija, gan Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija ir rosinājusi Eiropas Savienības dalībvalstīm... vispār valstīm denonsēt. Tie ir deviņdesmito gadu arhaiski investīciju aizsardzības līgumi, kur, ja mēs paskatīsimies, tās pozīcijas Latvijas uzņēmumiem nemaz nekādas ideālās nav.

Līdz ar to, kolēģi, es aicinu atstāt darba kārtībā šo punktu un kolēģiem, kas iebilst pret šo likumprojektu, nākt debatēt, bet šodien lemt ar balsojumu par šo likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Tātad viens ir runājis "par", viens – "pret". Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" izskatīšanas atlikšanu" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 47, atturas - 14. Lēmuma projekts nav iekļauts Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā.

Ja neiekļauj nākamajā kārtējā sēdē, mums jālemj par to... Vai deputātiem ir priekšlikumi par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu kādai no komisijām? Priekšlikumu nodot patstāvīgo priekšlikumu kādai no komisijām nav. Līdz ar to lēmuma projekts ir noraidīts.

Nākamais darba kārtības jautājums. Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija iesniegusi patstāvīgo priekšlikumu – lēmuma projektu **"Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? Iebildumu nav. Līdz ar to lēmuma projekts Saeimas sēdes darba kārtībā iekļauts.

Kolēģi, ja mēs izskatām patstāvīgos priekšlikumus, "par", "pret" iekļaušanu darba kārtībā nav iespējams runāt, to ir iespējams darīt tikai nākamajos soļos. Tātad šis lēmuma projekts tiks izskatīts tālāk darba kārtībā.

Nākamais jautājums. Deputāti Viktors Valainis, Uldis Augulis, Armands Krauze, Harijs Rokpelnis, Anita Brakovska, Gundars Daudze, Augusts Brigmanis, Daiga Mieriņa, Jānis Vucāns un Līga Kļaviņa iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu – lēmuma projektu **"Par karteļa izbeigšanu reģionālās nozīmes pasažieru pārvadājumos"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? *(Starpsauciens.)* Tātad balsojums nav iespējams, bet ir iebildumi. Es pareizi saklausu? Līdz ar to mums jālemj par patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā. Attiecīgi viens deputāts var runāt "par", viens - "pret".

Viktors Valainis ir pieteicies. *(Dep. V. Valaiņa starpsauciens.)* Jūs par procedūru, Valaiņa kungs.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Vai tad mēs jau pagājušonedēļ nelēmām par to, ka šo jautājumu iekļaujam darba kārtībā?

Sēdes vadītājs. Mēs lēmām to... ienest darba kārtībā.

V. Valainis. Iemest. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītājs. Izdarījām grozījumus Saeimas sēdes darba kārtībā un iekļāvām vispār šī jautājuma - kā patstāvīgā priekšlikuma - skatīšanu. Šobrīd attiecīgi ejam cauri... veicam pilnu patstāvīgā priekšlikuma procedūru.

Tātad - vai kāds ir pieteicies runāt "par" vai "pret"?

Viktors Valainis ir pieteicies runāt "par".

Lūdzu, vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Augsti godātais priekšsēdētāj! Šo jautājumu skatot pagājušonedēļ, mums jau sākās - nosacīti - debates, tomēr šodien gribētu paturpināt... Un kāpēc es uzskatu, ka tas ir pareizi... ne tikai es, bet arī mēs...

Šajās nedēļās sazinājos arī ar sabiedriskā transporta... ar Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociāciju, un arī viņi pauda absolūtu atbalstu, pauda viedokli, ka šis ir pareizais ceļš un ka nevar palikt bez ievērības Konkurences padomes secinājumi.

Un šajā ziņā es gribu teikt, ka iepriekšējais ministrs Tālis Linkaits tiešām bija, tā teikt, tāds kārtīgs privatizācijas ministrs... un visas viņa veiktās darbības... tikai un vienīgi par... to apliecināja gan valsts akciju sabiedrība "Latvijas autoceļu uzturētājs", gan Ceļu satiksmes drošības direkcija. Un arī sabiedriskais transports... mēs redzam to, ka arī sabiedriskais transports tika pakļauts tādai savdabīgai modernai privatizācijai.

Ļoti iespējams... Negribas jau neko apgalvot, bet... Pēc uzņēmējiem, kas darbojas šajā nozarē... ļoti daudzi pēdējās nedēļas laikā apgalvoja, ka šis iepirkums un šis nolikums tika sagatavots nevis Autotransporta direkcijā, kur tam vajadzētu būt, bet ka tas tika sagatavots Autotransporta direkcijai kopā... ar ministra personīgu iesaisti. Tas man, protams, dod atbildi uz daudziem jautājumiem, kā varēja izveidoties šāda situācija.

Skatoties padziļināti. Protams, iepriekšējā sēdē mēs dzirdējām to, ka šīs izmaksas... vienam - 1,80 eiro, otram - apmēram eiro... Un, protams, visiem interesanti saprast - kāpēc.

Jautājums tikai viens: vai šīs izmaksas - 1,80 eiro un 1,10 eiro, piemēram... Vai tik tiešām tie, kas sola 1,10 eiro, ir gatavi solīt uz 10 gadiem? Vai tiešām viņi 10 gadu griezumā ir gatavi nodrošināt pakalpojumu par tādu cenu, kā viņi bija solījuši šajā iepirkumā? Vai arī, gluži otrādi, jau apzināti saprotot to, uz ko viņi mērķtiecīgi iet... ka trijatā pārdala pilnīgi visu Latvijas tirgu; ka četru gadu laikā, visticamāk, neviens no pašvaldību uzņēmumiem vairs nebūs palicis pāri. Visticamāk, nebūs arī neviena privāta uzņēmuma, kas varētu kā alternatīvu nodrošināt šo pakalpojumu. Pēc četriem gadiem viņi varētu šo pārskatīt un prasīt jau augstāk... Un kur gan Satiksmes ministrija liktos, ja viņiem alternatīva transporta pakalpojumu nodrošinātāja gluži vienkārši nebūtu? Un tas šeit notiek visu mūsu acu priekšā.

Arī šobrīd virkne uzņēmēju, kas ir šie iesaistītie, mēģina panākt vienošanos ar pārvadātājiem par augstākām cenām, par... vienošanos, kāda ir minimālā cena šajā nozarē, lai uz tā pamata varētu prasīt papildu maksājumu, lai celtu augšā šo - 1,10 eiro...

Un nepaies ne pāris gadu... Es saku - ja tas tā turpināsies, nepaies ne pāris gadu, kad mēs maksāsim jau divus - un vēl vairāk - eiro par katru šo kilometru un valdībai nebūs, kur likties.

Visa mūsu sabiedriskā transporta sistēma... ir bijusi iesaldēta jebkāda tās attīstība iepriekšējā periodā, ļoti ilgus gadus. Un zinu, ka vesela virkne cilvēku bija centušies, mēģinājuši kaut ko darīt, lai kaut kādā veidā uzlabotu... lai būtu kaut kāda mobilitāte, lai būtu kaut kāda iespēja tikt galā ar varbūt ne pārāk godprātīgiem finansējuma pieprasījumiem, kas ir iespējami tad, ja ir monopols. Un šobrīd mēs esam vēl vairāk nostiprinājuši to monopolu, kas bija iepriekš.

Es nekādā gadījumā negribu pārmest nevienam no akcionāriem, kas darbojas šajā biznesā, bet fakts ir tāds, ka neviens no šiem sarunu dalībniekiem... Un šīs dalībnieku sarunas mēs... Visas tās publiski pieejamas - palasiet, kas tur rakstīts, ko tur cilvēki ir apsprieduši! Kādām... Tas ir ļoti konkrēti, ļoti skaidri. Un tas divu miljonu sods, es domāju, - tā ir sīknauda salīdzinājumā ar to iepirkumu, kas šeit ir ticis sadalīts. Vienkārši nolīdzināti pēc būtības visi konkurenti, katram dalībniekam - pa 15 miljoniem kilometru vismaz...

Nu kā citādāk šo nosaukt? Tā ir bijusi privatizācija visu Latvijas iedzīvotāju acu priekšā, ko veica pēc būtības trīs uzņēmēji.

Godātie kolēģi, šīs darbības nevar palikt bez atbildes, un, mūsu ieskatā, šis jautājums ir jālemj tieši tādā veidā, kā mēs to esam piedāvājuši, - nulles tolerance karteļiem, un par godīgu konkurenci!

Aicinām atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. "Pret" patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā pieteicies runāt deputāts Ainars Latkovskis.

A. Latkovskis (JV).

Kolēģi, tā kā mums ir iesniegti divi lēmuma projekti par vienu un to pašu tēmu un abi ir gana labi, tomēr ļoti atšķirīgi, mūsu piedāvājums ir abus lēmuma projektus nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai. Bet, lai to izdarītu, nāksies šo neatbalstīt un pēc tam lūgt nodot to komisijai.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Tātad deputāti ir runājuši gan "par", gan "pret". Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par karteļa izbeigšanu reģionālās nozīmes pasažieru pārvadājumos" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - 1. Lēmuma projekts Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā nav iekļauts.

Vai deputātiem ir priekšlikumi par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu kādai no komisijām?

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Ierosinu lēmuma projektu nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

Sēdes vadītājs. Tātad, Valaiņa kungs, jūs piedāvājat lēmuma projektu nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

Vai ir vēl kādi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Tātad mums ir viens priekšlikums - nodot lēmuma projektu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par karteļa izbeigšanu reģionālās nozīmes pasažieru pārvadājumos" nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 92, pret un atturas - nav. Lēmuma projekts komisijai ir nodots.

Nākamais jautājums. Deputāti Skaidrīte Ābrama, Jana Simanovska, Andris Sprūds, Andris Šuvajevs, Kaspars Briškens, Edgars Zelderis, Antoņina Ņenaševa, Leila Rasima, Atis Švinka un Edmunds Cepurītis iesnieguši patstāvīgo priekšlikumu – lēmuma projektu **"Par aizliegtas vienošanās rezultātā noslēgto līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu izbeigšanas izvērtējumu un pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu atlīdzināšanu"**. Vai deputātiem ir iebildumi pret patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu šodienas sēdes darba kārtībā? *(Starpsauciens: "Ir iebildumi.")* Deputātiem ir iebildumi. Līdz ar to mums jālemj par šā patstāvīgā priekšlikuma iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā.

Atgādinu, ka par lēmuma projekta iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā viens deputāts var runāt "par", viens - "pret".

Deputāte Skaidrīte Ābrama ir pieteikusies runāt "par", vai ne?

Vārds deputātei Skaidrītei Ābramai.

S. Ābrama (PRO).

Cienījamās kolēģes! Cienījamie kolēģi! Man jāsaka - tāda mazliet neparasta situācija, ka otrreiz jārunā par vienu un to pašu tematu. Bet es priecājos par to, ka, jo vairāk mēs runāsim par karteļiem, par to, ka beidzot kaut kādā veidā jāvēršas arī valsts augstākajām amatpersonām... varbūt tie karteļi tiešām mazināsies, neraugoties uz to, ka atbildīgās institūcijas strādā un Latvija pirms pāris gadiem bija ierindojusies trešajā vietā Eiropas ekonomiskajā zonā tieši karteļu pārkāpumu atklāšanas ziņā. Maza iestāde, bet ļoti daudz atklāj.

Bet karteļi ir klātesoši. Karteļi ir bijuši arī šajā Autotransporta direkcijas iepirkumā, un, kā jau teicu, es priecājos, ka tam ir pievērsta uzmanība arī ar šiem diviem lēmuma projektiem, kurus ir iesniegušas Zaļo un Zemnieku frakcija un mūsu, PROGRESĪVO, frakcija.

Un kāpēc ir šādi - divi dažādi - priekšlikumi? Nu, tur ir diezgan būtiska atšķirība. Es runāšu vairāk no juridiskās terminoloģijas viedokļa, ko es jau teicu pagājušo reizi, - mums nav tiesību tagad uzdot Autotransporta direkcijai lauzt līgumus ar šiem trim pārkāpējiem, ja tas nav paredzēts līgumā. Un, cik ir noprotams no publiskās telpas (es tos līgumus neesmu redzējusi), protams, Autotransporta direkcija to nav paredzējusi, jo šobrīd... nupat arī parādījās informācija presē, ka Autotransporta direkcija meklē iespējas. Un tāpēc pirmais, ko es gribētu teikt, - valsts un pašvaldības, kad veic iepirkumus... tas ir absolūti nepiedodami pirmām kārtām, nepaskatoties tirgus situāciju, kas tur notiek, jo aizdomas jau droši vien ir bijušas, ka kaut kas tur tiek sarunāts... Ņemot vērā, ka no šiem trim tirgus dalībniekiem principā visi jau bija nonākuši konkurences uzraudzības institūciju redzeslokā - "Nordeka" bija jau sodīta, ja es nemaldos, pirms kādiem 14 gadiem par līdzīgu aizliegtu vienošanos. Tāpat sodi bijuši arī "Liepājas autobusu parkam", tur gan par autoostas pārmērīgām cenām, dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, arī "Latvijas Sabiedriskais Autobuss" zināmā mērā bija konkurences uzraudzības redzeslokā, "Rīgas Satiksme"... šīm visām... par pārmērīgo cenu politiku pirms pāris gadiem... jā, pārkāpumi ir bijuši, bet līgumi ir noslēgti. Un Autotransporta direkcija acīmredzot diemžēl nav paredzējusi iespēju līgumus lauzt, ja tiek konstatēts pārkāpums.

Līdz ar to šobrīd ir absolūti prettiesiski uzdot lauzt līgumus, tāpēc mēs mūsu lēmuma projektā paredzam priekšlikumu, ka Tieslietu ministrija kopā ar Valsts kanceleju - kā institūcijas, kas atbild par tiesiskumu, - izvērtē iespējas, tiesiskās sekas, ja šajos līgumos notiek vienpusēja atkāpšanās, vai tas ir iespējams, kādas var būt soda sankcijas. Ir jāsaprot, ka, laužot līgumu, valstij tas var maksāt miljoniem eiro, jo uzņēmumi, lai arī tie jau iesaistījušies kartelī un tas ir konstatēts kā pārkāpums, ir veikuši ieguldījumus gan autobusu iepirkšanā un aprīkošanā, gan ir veiktas dažādas investīcijas, līdz ar to var prasīt miljoniem eiro - zaudējumus. Mēs zinām, ka mūsu valstī ir bijuši tādi gadījumi, ka līgums noslēgts kā pagadās, pēc tam vēršas pret šiem uzņēmumiem, lai lauztu līgumu, un tad valstij ir ļoti daudz jāmaksā. Tas ir viens.

Otrs, kam arī mēs gribam pievērst uzmanību ar mūsu lēmuma projektu, - ka mūsu valstī, Latvijā, joprojām aizliegtās vienošanās jeb karteļi publiskajos iepirkumos ir pārkāpums numur viens jau ilgus gadus. Tas skar visas nozares: tas ir bijis dažādu veidu medicīnisko preču iepirkumā, IT preču iepirkumā, dažādu pakalpojumu sniegšanā. Kur paskatāmies - gandrīz visās jomās -, ir bijušas atklātas aizliegtās vienošanās. Bet ļoti dīvaini ir tas, ka valsts un pašvaldību iestādes, pasūtītāji, kuri slēdz līgumus, pēc tam, kad jau ir stājies spēkā tiesas spriedums, kas apstiprina - jā, Konkurences padomes lēmums ir bijis pamatots un ir stājies spēkā -, nekādā veidā nevēršas ar zaudējumu prasībām.

Un fakti ir kliedzoši - pēc Eiropas Komisijas 2021. gada pētījuma (ja es nemaldos, bet varbūt arī maldos, varbūt tas ir bijis plašāks pētījums) 30 valstīs, kurās ir izbeigta tiesvedība, 72 karteļu tiesas spriedumi atstāti spēkā, šajās valstīs 42 procenti ir vērsušies ar zaudējumu prasībām - tieši valsts un pašvaldību iestādes. Cik ir mūsu valstī? Labi, ja viena vai divas. Rīgas pašvaldība nesen vērsās pret "Velvi" ar zaudējumu prasību par būvnieku karteļa lietu. Un ir bijušas dažas

civilprasības par Rīgas brīvostas pārvaldību - par ko mēs iepriekš runājām, ka ir bijusi ļoti perfekta pārvaldība, bet arī tur ir bijušas prasības par zaudējumu kompensēšanu.

Līdz ar to es domāju, ka ir jāpievērš uzmanība, ka publiskie resursi, kas tiek tērēti, kas tiek izmantoti šajos publiskajos iepirkumos... pēc tam ir iespēja tos atgūt, kompensēt prasības, jo arī Konkurences likums paredz šo noteikumu, ka 10 procenti, ja netiek pierādīts citādi... tātad tas, kas rezultātā ir cietis no šo karteļu radītajiem zaudējumiem, var vērsties... Tas nozīmē, ka Autotransporta direkcija var vērsties, visticamāk, tad, kad būs stājies spēkā tiesas spriedums, bet var gatavoties jau tagad ar šo zaudējumu prasību pret šiem trim karteļa dalībniekiem, kas ir "Nordeka", "Liepājas autobusu parks" un "Latvijas Sabiedriskais Autobuss".

Es domāju, ka par šo tematu - par karteļiem un korupciju - mums ir jārunā daudz vairāk arī no šīs tribīnes, ir jādomā, kā vērsties pret to, jo vienas pašas kompetentās iestādes netiek galā, ja sabiedrībā nav nekāda atbalsta, ja sabiedrība uzskata, ka karteļi un korupcija - tas ir normāli, bez tā mēs nevaram iztikt, un tas ir jāturpina.

Līdz ar to atbalstiet, lūdzu, šo priekšlikumu, un lai tiesiskais ceļš...

Sēdes vadītājs. Ābramas kundze, jūsu laiks diemžēl ir beidzies, un apvienot laikus nav iespējams.

"Pret" neviens nav pieteicies runāt, līdz ar to lēmums ir jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par aizliegtas vienošanās rezultātā noslēgto līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu izbeigšanas izvērtējumu un pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu atlīdzināšanu" iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 52, atturas - 1. Lēmuma projekts Saeimas nākamās sēdes darba kārtībā nav iekļauts.

Vai deputātiem ir priekšlikumi par patstāvīgā priekšlikuma nodošanu kādai no komisijām? *(Starpsauciens: "Tautsaimniecības...!")*

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Edgaram Tavaram.

E. Tavars (AS).

Līdzīgi kā iepriekšējo, arī šo ierosinu nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

Sēdes vadītājs. Paldies, Tavara kungs.

Vai ir citi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Tātad vienīgais priekšlikums, kas ir piedāvāts, - lēmuma projektu nodot Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai. Lēmums ir jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projekta "Par aizliegtas vienošanās rezultātā noslēgto līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu izbeigšanas izvērtējumu un pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu atlīdzināšanu" nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 91, pret - 1, atturas - nav. Līdz ar to lēmuma projekts komisijai ir nodots.

Kolēģi, sākam izskatīt sadaļu "Likumprojektu izskatīšana".

Darba kārtībā – likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu"**. Mēs strādājam ar šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Ārlietu komisijas vārdā - referents Rihards Kols.

R. Kols (NA).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie, godātie kolēģi! Ārlietu komisija sagatavojusi Saeimai izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu".

Ārlietu komisijā tika saņemti pieci priekšlikumi.

1. - deputāta Krauzes priekšlikums. Tas paredz likumā noteikt to, ka vienošanās spēkā stāšanās neietekmē tiesvedībā esošās lietas, kas uzsāktas, pamatojoties uz līgumu starp Norvēģijas Karalistes valdību un Latvijas Republikas valdību par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību, un iesāktajās tiesvedībās ir iespējams iecelt jaunus tiesnešu sastāvus, ja tas nepieciešams. Komisijā diskutējot nonākts pie secinājuma, ka, lai gan šī norma pēc būtības ir deklaratīva, tās iekļaušana ir atbalstāma.

Komisijas vārdā aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

R. Kols. 2. - arī deputāta Krauzes priekšlikums. Noteic, ka līguma starp Norvēģijas Karalistes valdību un Latvijas Republikas valdību par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību normas attiecībā uz jaunu tiesvedību uzsākšanu ir spēkā 10 gadus pēc vienošanās stāšanās spēkā. Komisijā priekšlikums atbalstu neguva, apzinoties, ka, atbalstot un iekļaujot šādu normu, tas visu likumprojektu padarītu bezjēdzīgu.

Komisijas vārdā aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates par 2. priekšlikumu.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Armands Krauze.

A. Krauze (ZZS).

Godātais priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Jā, es esmu iesniedzis priekšlikumu, lai, līgumu laužot, jaunas tiesvedības var uzsākt vēl 10 gadus.

Es neteiktu, ka tas ir bezjēdzīgi, jo šis jau ir par mūsu nacionālajām interesēm. Jebkurā gadījumā, noslēdzot šādus līgumus starp divām valstīm, katra valsts domā par savām nacionālajām interesēm, par nacionālajiem uzņēmējiem. Un arī tie uzņēmēji, kuri pašlaik tiesājas, - tās ir Latvijas nacionālās intereses.

Es atgādināšu, ka arī norvēģiem ir savas nacionālās intereses, tāpēc norvēģi faktiski bija tie, kuri vērsās pie Latvijas un teica: "Izbeidzam šo līgumu." Tika atsūtīta nota, kurā viņi piedāvāja

izbeigt... Protams, tiesāšanās varēs turpināties atbilstoši noslēgtajiem Eiropas Savienības starptautiskajiem līgumiem, arī atbilstoši nacionālajai likumdošanai Norvēģijā un Latvijā. Bet es atgādināšu, ka arī nacionālās tiesas aizstāv savu valsti un savas valsts nacionālās intereses, un mūsu uzņēmēji, kuri pašlaik tiesājas starptautiskajā arbitrāžas tiesā, arī Norvēģijā ir izgājuši šīs tiesas dažādās instances, un diemžēl Norvēģijas tiesas ir atzinušas, ka viņiem nav taisnība, lai gan starptautiskajā tiesā, kur šobrīd notiek šī tiesvedība, izskatās, ka būs savādāk. Un man liekas, ka Latvijas nacionālajās interesēs ir aizstāvēt savus uzņēmējus neatkarīgi no tā, cik viņi lieli un kādas ir šīs intereses.

Es neredzu, kā šie 10 gadi, kas būtu spēkā, kaut kādā veidā varētu kaitēt Latvijai, jo es nedomāju, ka mēs šeit, Saeimā, vai Ministru kabinets pieņems lēmumus, kuri būs nelabvēlīgi norvēģu investoriem un ar kuru palīdzību mēs apturēsim norvēģu investoru uzņēmējdarbību, kā tas notika ar Latvijas investoriem Norvēģijā, jo tiem mūsu zvejniekiem, kuri tur zvejoja, nodarbojās ar uzņēmējdarbību, "pateicoties" Norvēģijas iestāžu, tālāk jau valsts lēmumiem, arī attiecīgi tiesas lēmumiem, nav iespējams veikt uzņēmējdarbību. Es tiešām nedomāju, ka kāds no jums ir noskatījis kādu norvēģu uzņēmumu, kurš darbojas Latvijā, un tagad virzīs likumprojektu vai Ministru kabineta noteikumus, lai apturētu šī norvēģu investora darbību Latvijā. Tas nenotiks.

Tāpēc man liekas, ka mums ir svarīgi tomēr dot iespēju, jo tur ir ļoti daudz juridisku niansu. Kola kungs teica... jā, mums bija ļoti labas debates komisijā, bet šīs ir starptautiskās tiesības. Juristiem viedokļi ir dažādi - daži uzskata, ka viss ir kārtībā, tā bija arī komisijā, par to ziņoja, bet ir gan juristi, gan organizācijas, kas uzskata, ka pastāv riski. Jūs noteikti esat saņēmuši e-pasta vēstuli no Latvijas Darba devēju konfederācijas, no Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, kā arī no zivsaimniekus pārstāvošajām asociācijām, kurā viņi aicina neatbalstīt šo likumprojektu, atturēties. Un tās ir mūsu nacionālās intereses.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo manu priekšlikumu - par 10 gadiem. Jā, līgumu izbeidzam, bet lai tomēr uzņēmējiem ir iespēja vērsties tiesā, ja viņu intereses tiek šādi brutāli, vienkārši ar nacionālo likumdošanu... tur bija pat tā, ka ar kuģu arestiem var apturēt uzņēmējdarbību. Es nedomāju, ka mēs centīsimies, piemēram, kādu veikalu Latvijā aizvērt ciet un pateikt, ka te ir investējuši norvēģi, bet jūs nevarat strādāt, jo mums nacionālā likumdošana ir tāda un tāda.

Vēl viens neliels atgādinājums, kas varētu nepatikt arī norvēģiem, - ka 10 gadus šī tiesvedība vēl var turpināties -, jo te jau nav runa tikai par Latvijas zvejniekiem, kuri zvejoja sniega krabjus. Te ir runa par šo Norvēģijas šelfu, un tur juristi aizrunājās līdz tam, ka tās ir norvēģu nacionālās intereses - par naftu ziemeļos -, līdz ar to situācija ir sarežģīta.

Es aicinu domāt tomēr par mūsu uzņēmējiem un šo normu, kas ir 10 gadi, saglabāt spēkā, un atbalstīt manu priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamajam debatēs vārds - deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Paldies, Krauzes kungs, par priekšlikuma būtības izklāstu. Klausoties ļoti uzmanīgi, jūsu paustajā bija ļoti daudz pretrunu. Pati pēdējā atziņa - ka šī norma ir nepieciešama, lai 10 gadus varētu turpināties tiesvedība. Par ko mēs runājam? Mēs runājam par to tiesvedību, kas pašlaik ir spēkā... kuru jūs, Krauzes kungs, esat iesniedzis, un Saeima tikko arī ir atbalstījusi priekšlikumu, kur šajā likumprojektā skaidri definē, ka nekādā veidā šī līguma denonsēšana neietekmē spēkā esošās tiesvedības.

Kādēļ vēlreiz jāliek norma, kas paģēr - jūsu vārdos paustais -, ka tiesvedība varētu turpināties 10 gadus? Jūsu runā bija tikai par vienu tiesvedību, šāda ir tikai viena tiesvedība - pret Norvēģijas Karalisti -, un apgalvojums un arī pretruna sanāca par to, ka nebūs tiesību vērsties, tādēļ jānodrošina iespēja 10 gadus. Tajā pašā laikā jūs runā minējāt virkni tiesisko veidu, kā investori arī pēc šī līguma denonsēšanas tomēr var savas tiesības aizstāvēt, vēršoties nacionālajās tiesās.

Tad es vairāk gribētu dzirdēt argumentāciju, kas padara īpašākas starptautiskās šķīrējtiesas šādās tiesvedībās. Ja min Latvijas pieredzi... kolēģi, Latvijas pieredze - jā, tā ir pozitīva. Kaut vai oponentu minētā "Laval" lieta saistībā ar Zviedrijas arodbiedrību. Latvija uzvarēja Zviedriju Eiropas Kopienu tiesā, bet - cik izmaksāja tā tiesvedība? Trīs miljonus. Trīs miljonus nodokļu maksātāju naudas! Nu, ja tie kādam liekas graši, padomāsim par proporcijām, kādas pastāv starp Latviju un Norvēģiju saistībā ar investīcijām.

Tātad Latvijas uzņēmēju investīcijas Norvēģijā... un neviens nesaka, ka nevajag aizstāvēt tiesības. Mēs arī tikko nobalsojām par priekšlikumu, kas paģēr, ka spēkā esošā tiesvedība neietekmē šī līguma denonsēšanu. Bet Latvijas investīcijas Norvēģijā - 20 miljoni. Šeit izskanēja konkrēts uzņēmums, kurš pamatīgi, ar putām uz lūpām ir jāaizstāv. Es novēlu šim uzņēmumam uzvarēt tiesvedībā, gūt taisnīgumu, lai netaisnība tiek novērsta.

Bet tad mēs paskatīsimies... ja tiešām tā pievienotā vērtība... tīri uz datiem un skaitļiem, konkrētā uzņēmuma iemaksām valsts budžetā, ja tas ir Latvijas investors Norvēģijā, - šis ir ļoti retoriski. Es aicinu ikvienu no jums paskatīties. *(Starpsauciens.)* Paskatāmies, tiesvedība ilgst no 2015. gada. Teikts - milzīgas investīcijas. Latvijā nodarbināti, ja nemaldos, trīs darbinieki, valsts budžetā sociālās iemaksas... ja mēs vēl paskatīsimies, ir bijušas problēmas ar Valsts ieņēmumu dienestu.

Un paskatāmies uz pretējo: norvēģu investīcijas Latvijā - 450 miljoni. Un mēs cīnāmies, lai vēl 10 gadus potenciāli norvēģu investori Latvijas valsti varētu vazāt pa dažādām šķīrējtiesām. Vajag palasīt starptautisko tiesību ekspertu atzinumus par šiem deviņdesmitajos gados noslēgtajiem investīciju līgumiem, kādi riski valstīm rodas tieši no tā, ka tajā brīdī nekāda adekvāta regulējuma nav bijis. Līgums vienkārši bija noslēgts pēc Padomju Savienības sabrukuma, lai kaut kādas tiesiskās attiecības būtu, kur konkrētas valstis, nu, pieņemsim, nepaļāvās uz Latvijas tiesu sistēmu un savā ziņā slēdza līgumus, lai būtu kaut kādi veidojumi - šķīrējtiesa - un risinātu šos jautājumus.

Tā ka, kolēģi, šis konkrētais priekšlikums ir bezjēdzīgs, tas padara bezjēdzīgu šo likumprojektu kopumā, un iesniedzēja argumentācija bija vīta pretrunām.

Es aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, ir pienācis laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! *(Dep. R. Kols: "Varējām nobalsot par šo priekšlikumu, ir divas minūtes vēl. Balsojam!")* Vēl, iespējams, kāds pieteiksies debatēs.

Lūdzu reģistrācijas režīmu!

Lūdzu Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi, reģistrējušies 92. Nav reģistrējušies 8: Raimonds Bergmanis, Andris Bērziņš, Jekaterina Dorošķeviča, Juris Jakovins, Dmitrijs Kovaļenko, Kristaps Krištopans, Jānis Reirs un Andrejs Vilks. *(Starpsauciens: "Andrejs Vilks ir!")*

Sēdes vadītājs. Sēdi pēc pārtraukuma atsākam pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, aicinu ieņemt darba vietas Saeimas Sēžu zālē. Atsākam sēdi pēc pārtraukuma.

Atgādinu, ka šobrīd esam sadaļā "Likumprojektu izskatīšana".

Darba kārtībā - likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu", otrais lasījums.

Izskatām piecus priekšlikumus. Šobrīd noris debates par 2. priekšlikumu.

Nākamajam vārds debatēs - deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, runājot par 2. priekšlikumu, man tomēr nāksies atbildēt Kola kungam.

Pirmšķietami šis jautājums ir tikai viena uzņēmēja interesēs. Protams, arī mēs esam tikušies ar šo uzņēmēju Zaļo un Zemnieku savienības frakcijā, un mēs arī norādījām uzņēmējam, tieši izejot no tā, ka tas nevar būt tikai viena uzņēmēja jautājums. Mēs aicinājām šo jautājumu pārrunāt biznesa vidē un ar nevalstiskajām organizācijām. Viņš to arī izdarīja.

Pēc tam mums pienāca vēstules, ka šis vairs nav tikai viena uzņēmēja jautājums, ka šī uzņēmēja pozīciju aizstāv lielākās Latvijas biznesa organizācijas - Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera. Abas organizācijas ir lūgušas Saeimas deputātus šodien neskatīt šo jautājumu. Lai arī, tā teikt, likumprojekta kartītē šīs vēstules nav atrodamas (nezinu, kāpēc), bet tās ir atnākušas visiem Latvijas parlamenta frakciju vadītājiem, tās ir... Es domāju, publiskajā telpā arī esat dzirdējuši virkni aicinājumu tomēr nevirzīt šo likumprojektu. Ar šiem aicinājumiem nenāk klajā viens uzņēmējs, ar aicinājumiem nāk klajā lielākās biznesa organizācijas Latvijā. Un mēs, protams *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*, šādos apstākļos...

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu ievērot klusumu zālē, lai runātājam nav jāpaceļ balss un jārunā skaļāk.

Paldies.

V. Valainis. Mēs šādos apstākļos nevaram palikt malā, un mēs šo jautājumu... Līdzīga pozīcija kā šodien mums bija arī 13. Saeimā. Mēs arī 13. Saeimā uzturējām šo pašu pozīciju, un līdz šodienai neviens no Ārlietu ministrijas - neviens! - nav vērsies ZZS frakcijā, kaut kādā veidā mēģinot

kliedēt mūsu bažas. Tas ir bijis frakcijas viedoklis jau otro Saeimas sasaukumu - ka šis līgums ir sasteigts un ka mums būtu jāieklausās šī uzņēmēja interesēs.

Kola kungs minēja pieredzi par trijiem miljoniem eiro, ko Latvijai izmaksāja šīs tiesvedības. Šajā gadījumā es neesmu dzirdējis ne par vienu centu, ko Latvija būtu maksājusi; šis uzņēmējs to dara pats par savu naudu. Dievs ar viņu, cik viņš ir samaksājis nodokļos, bet viņš cīnās, Latvijas uzņēmējs cīnās par savām interesēm, un aiz viņa šobrīd ir nostājusies visa Latvijas biznesa pasaule - visas lielākās uzņēmēju organizācijas viņu atbalsta.

Mūsu tikšanās laikā šis uzņēmējs skaidri un gaiši pauda, ka varbūt stāsts nemaz nav par tiesvedību, stāsts ir par citām iespējamām tiesvedībām, kas izrietēs pēc šīs tiesvedības beigām gadījumā, ja viņš tiks pozitīvi uztverts tur. Mēs nekādā gadījumā neejam pret Norvēģijas valsti, Norvēģijas vēlmi izbeigt šo līgumu, lai vai cik arhaisks tas būtu. Mēs respektējam šo vēlmi. Bet šajā ziņā mēs arī respektējam mūsu uzņēmēju lūgumu Latvijas parlamentam.

Es citēšu tikai vienu citātu no Latvijas uzņēmēju organizācijām. Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras prezidents Aigars Rostovskis tieši runāja par šo jautājumu (citāts): "Vai varam iedomāties Norvēģijas parlamentu, pie kura vēršas norvēģu uzņēmējs un lūdz nesasteigt lēmumu par līguma laušanu starp Norvēģiju un Latviju, jo šāda līguma laušana var negatīvi ietekmēt tiesas procesu un samazināt uzņēmēja iespējas panākt sekmīgu iznākumu tiesā, bet Norvēģijas parlaments atbild, ka tam nerūp viena norvēģu uzņēmēja intereses, svarīgāk ir iespējami ātrāk panākt vienošanos ar Latviju? Vai jūs varat iedomāties tādu situāciju Norvēģijas parlamentā?"

Šodien mēs bijām liecinieki tieši šādai pozīcijai no šīs tribīnes, un es aicinātu, kolēģi, tomēr ieklausīties. Ja šis jautājums būtu tik svarīgs, kā to mēģina šobrīd padarīt, es domāju, mēs būtu uzklausījuši šīs idejas virzītājus arī plašākā tvērumā ārpus Ārlietu komisijas. Jautājums ir bijis šauri skatīts Ārlietu komisijā, un neviens, izņemot uzņēmēju pārstāvjus, nav vērsies pie frakcijām. Līdz ar to tas man liek domāt, ka šai otrai pusei varbūt tas jautājums nav tik svarīgs, varbūt aiz tā stāv kaut kas cits, bet es šobrīd neredzu nekādu pamatojumu tik ātri pieņemt šo lēmumu.

Kolēģi, vai mēs šo lēmumu pieņemam šodien vai pēc trijiem mēnešiem, es domāju - Norvēģijas valdība un Norvēģijas valsts mūs sapratīs un ar izpratni izturēsies pret šo pozīciju. Bet šajā brīdī mēs kopumā šo likumprojektu neatbalstīsim, gluži vienkārši nostāsimies mūsu uzņēmēju pusē.

Tāpēc, godātie kolēģi, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, lai arī tas...

Sēdes vadītājs. Valaiņa kungs, vēlaties apvienot debašu laikus?

V. Valainis. Jā.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, vai ir iebildumi? Iebildumu nav.

Debašu laikus apvienojam, un jums ir vēl divas minūtes.

V. Valainis. Paldies.

Kolēģi, es tiešām gribētu piebilst to, ka mēs neesam pret šo ideju, ka ir jāizbeidz šie arhaiskie līgumi. Uz šo arhaisko (kā tos šodien nodēvēja) līgumu pamata mūsu uzņēmēji, mūsu biznesa pārstāvji... Lai vai kādi viņi būtu, lai viņš samaksā nodokļos 10 centus vai 10 miljonus, manā

ieskatā, tam nav nozīmes, stāsts ir par principu. Šo principu šobrīd aizstāv visu Latvijas uzņēmēju lielākās organizācijas. Mēs šajā ziņā iestājamies par viņiem.

Tās starptautiskās tiesas - tās ir, es domāju... Latvijas valsts tās ir atzinusi, un nav nekādas nozīmes, vai tas tiks skatīts, jo tas jautājums jau nav šodien parādījies, tas parādījies jau labu laiku iepriekš. Tam, vai tas tiks nolemts rītdien, šodien vai pēc mēneša, diviem, trijiem, es domāju, nav izšķirošas nozīmes. Visiem jārespektē tas, kāpēc mēs šo esam sākuši.

Attiecībā uz šo likumprojektu mēs redzam arī to, ka valdībā nav gluži vienotas nostājas šajā jautājumā. Mēs joprojām redzam Zemkopības ministrijas valsts sekretāra parakstītu vēstuli ar situācijas aprakstu, ar ko ikviens no jums var iepazīties. Tas ir pieejams zem šī likumprojekta, likumprojekta kartītē, kur diezgan skaidri un konkrēti aprakstīta šī situācija. Nu, tā nav viennozīmīga.

Es neesmu tiesnesis, neviens no jums nav tiesnesis, bet es, ņemot vērā šo situāciju, aicinātu nogaidīt un ļaut, lai tiesa pēc tiem principiem arī pabeigtu skatīt šo lietu, jo arī argumentētāji - gan no vienas, gan no otras puses - līdz galam diemžēl nepārliecina, kāpēc mums būtu ātri un tūlīt, un nekādā gadījumā ne pēc nedēļas vai diviem mēnešiem... Tieši otrādi - šī steiga mums rada bažas par to, ka tas tiešām notiek tā, kā šis uzņēmējs mums stāsta.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamajai vārds debatēs - deputātei Skaidrītei Ābramai.

S. Ābrama (PRO).

Cienījamās kolēģes! Kolēģi! Es droši vien turpināšu to, ko tikko Valaiņa kungs teica. Es, iespējams, nebūtu runājusi, ja nebūtu dzirdējusi kvēlo Kola kunga politisko runu, un tad es sāku uzreiz analizēt, kam es nepiekrītu.

Mana līdzšinējā prakse ir likusi man vienmēr izvērtēt abu pušu viedokļus un nelikt savu parakstu vai neatdot savu balsi par to, par ko neesmu droša.

Konkrēti šis gadījums. Pirmkārt, faktoloģiskais materiāls. Šeit vairāk... tātad steiga. Es neiestājos pret šā novecojušā, morāli vecā un tā tālāk līguma denonsēšanu. Tas droši vien kaut kad ir jādara, bet šobrīd notiek tiesvedība. Un gan uzņēmēju organizācijas, gan arī paskatoties visus šos juridiskos argumentus... Tātad šobrīd, kamēr tiesvedība nav beigusies un kamēr nav sākušās nākamās tiesvedības, un labvēlīga iznākuma gadījumā nav sākušies prasījumi par zaudējumu dēļ negūtās peļņas kompensāciju, ir gluži loģiski... Es domāju, ka mums nekur nav jāsteidzas, jo, ja šobrīd mēs piekrītam izbeigt šo līgumu (jā, kā Kola kungs pareizi teica, šo tiesvedību tas neietekmē), tas var ietekmēt nākamās tiesvedības. Un tad jau Norvēģijas valdība droši vien pateiks: "Nu, kādas tur zaudējumu kompensācijas!", kaut arī starptautiskās šķīrējtiesas pateikušas un tā tālāk.

Līdz ar to es domāju, ka mēs nedrīkstam koncentrēties tikai uz šobrīdējo tiesvedību, bet vajag skatīties, kā tas ir normālā tiesiskā procesā, ka uzņēmējs vēršas arī ar zaudējumu kompensāciju ilgstošākā periodā. Ja mēs izbeidzam šo līgumu, tad tas, visticamāk, tiks slēgts. Tas ir pirmais punkts.

Otrais - par uzņēmējdarbību kā tādu. Kā es jau teicu, eksistē vienmēr vienas puses viedoklis, kur varbūt bijuši kaut kādi pārkāpumi, un otras puses viedoklis, kas pamato, kas tur ir bijis un kas nav bijis. Es nepazīstu ne šā uzņēmuma īpašnieku, ne pašu uzņēmumu. Man nekad nav bijis iespēju

redzēt šā uzņēmuma darbību praksē un tā tālāk, bet mani kaut kā ļoti aizskar tas, ka no šīs tribīnes uzreiz jau tiek pielīmēta birka - "nodokļu nemaksātājs", nekas viņam tur nav, trīs cilvēki... tāds un tāds. Viss - norakstām.

Es domāju: mūsu Latvijā *(Starpsauciens.)* uzņēmējdarbība ir ļoti specifiska - ļoti specifiska -, mums ir ļoti daudz mazo... ir ļoti daudz, kas mēģina iziet ārējos tirgos. Un respektēsim: kamēr viņš nav atzīts par vainīgu... Vai tur ir kaut kādi nodokļu nemaksāšanas sodi un tā tālāk, par ko, es domāju, mēs nevaram lemt... Tomēr respektēsim, ka mūsu uzņēmēji cīnās par savu vietu zem saules un mēģina iziet eksporta tirgos. Es domāju, no šīs tribīnes tomēr nebūtu korekti sākt tagad izķidāt, kāds tas uzņēmums ir, jo... Man tas kaut kā liekas... tas ir aizskaroši.

Trešais. Ārlietu sektors, teiksim, ir nolēmis - tas līgums ir steigšus jādenonsē. Nekas slikts nenotiks. Bet es esmu redzējusi, kā citu valstu ārējo sektoru, vēstniecību pārstāvji nāk, kad ir konstatēts pārkāpums vai tur ir bijis kartelis vai kaut kas cits... un pat, kad jau ir pierādīts, konstatēts pārkāpums, pasaka: "Jūs tur nedrīkstat, mēs aizvāksim savas investīcijas!" Un tā tālāk, un tā tālāk. Jāsaka tā - man tāds priekšstats radies, ka daudzu citu valstu ārējie sektori tomēr vairāk iestājas par saviem uzņēmumiem un, pat ja viņš jau ir smagākā konkurences pārkāpuma izdarītājs, vienalga mēģina savu uzņēmumu kaut kādā veidā... nu, advokatēt par viņu.

Es domāju, ka tas arī nav labi, nu, tādā aspektā, ka mēs gribam vienkārši norakstīt visu šo tiesvedību. Visu darām... Norvēģu puse mums šo piedāvājumu ir sagatavojusi, akceptējam, akli ejam. Es domāju, ka ir jāvērtē abas puses.

Mēs droši vien lielākā daļa neesam pret tā novecojušā līguma denonsēšanu, bet ir pilnīgi pamatoti šobrīd nogaidīt... bez šīs lielās steigas, kuras cēloņi man nav saprotami. Tāpēc man rodas tāda pretestība - kāpēc tik ātri tas viss tiek darīts, kāpēc to vajag, nepagaidot vēl kādus mēnešus un skatoties, kā tālāk attīstās notikumi?

Tas, ko Krauzes kungs piedāvāja... Protams, Latvija jau var ierakstīt visu, ko grib, bet nota ir nota. Un Latvijas... tas, ko viņi tur ieraksta... atrunas... tur 10 gadi vai kaut kas tā tālāk - tas nekur starptautiskajās tiesībās nedarbosies.

Līdz ar to es aicinu tomēr jūs padomāt dziļāk par šā priekšlikuma saturu un to, kādas sekas tas var radīt ne tikai konkrētajam uzņēmumam, kuram ir tiesvedība, bet kā vispār mēs izturamies pret savu uzņēmumu tiesību aizstāvēšanu ārvalstīs.

Sēdes vadītājs. Nākamajam vārds debatēs - deputātam Edgaram Tavaram.

E. Tavars (AS).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Nebiju plānojis debatēt par šo priekšlikumu. Tiesa, nu, priekšlikuma būtība... protams, ir diskutabla.

Mēs, APVIENOTAIS SARAKSTS, negaidījām, ka pie mums kāds pieteiksies un stāstīs par šo savstarpējo attiecību izbeigšanu Latvijas un Norvēģijas investīciju aizsardzības līguma kontekstā. Mēs paši uzaicinājām gan Ārlietu ministrijas pārstāvjus (divreiz) uz APVIENOTĀ SARAKSTA frakciju, gan Latvijas lielākās uzņēmēju organizācijas - Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras prezidentu Aigaru Rostovski, Latvijas Darba devēju konfederācijas vadītāju Andri Biti. Mēs sazinājāmies arī ar šeit pieminētā uzņēmuma vadības pārstāvjiem. Un ir pilnīgi skaidrs (līdzīgi kā jau Ābramas kundze nule kā minēja) - šobrīd laužot šo vienošanos tādā redakcijā, kā to vēlas Norvēģijas puse, kā to piedāvā mūsu ārlietu resors, pastāv nopietnas bažas, ka mēs (pēdiņās) "palīdzam" saviem nodokļu maksātājiem, darba devējiem.

Tie, kas nodarbojas ar krabju zveju ārpus mūsu teritoriālajiem ūdeņiem... Atgādinu: šajā gadījumā, ja mēs runājam par krabju zveju Norvēģijas tuvumā, šo šelfu, tad tur no 20 izsniegtajām licencēm 11 atļaujas ir izsniegtas kuģiem, kuri kuģo zem Latvijas valsts karoga. Ja mēs runājam, cik šie uzņēmēji ir nomaksājuši, tad prognoze, ko mums, APVIENOTĀ SARAKSTA frakcijai, stādīja priekšā Latvijas Darba devēju konfederācija *(Starpsauciens.)*, - tie indikatīvi ar visu pievienoto vērtību ir vairāk nekā 500 miljoni eiro, kas teorētiski varētu nonākt Latvijas tautsaimniecībā. Tās ir darba vietas, tie ir nodokļi. *(Starpsauciens.)* Tas ir tas, par ko mēs cīnāmies, - par nākotni, nevis pagātni.

Šī problēma sākās brīdī, kad konkrētais produkts un tā apjoms tika atklāts tādā apjomā, ka tas palika interesanti arī citiem. Kamēr mikroskopiski varēja šo resursu iegūt, tikmēr īpaši nevienam intereses nebija. Protams, kas ir pats nepatīkamākais, par ko man stāsta šie mūsu cilvēki, - viņi par šādu iespēju, ka Norvēģijas puse piedāvās Latvijai lauzt un ka Latvija jau ir piekritusi kādās sarunās... viņi par to uzzina Norvēģijā laikā, kad jau ir sācies strīds par tiesvedību. Kolēģi, mēs, atbalstot šādu priekšlikumu, šajā brīdī raidām signālu Latvijas darba devējiem, nodokļu maksātājiem, ka mēs par viņiem nerūpējamies.

Mēs sakām, ka Norvēģija ir NATO valsts. Mēs neredzam, kā citas NATO valstis strīdas, nereti jautājumus risina tiesā, ekonomiskos jautājumos - Norvēģija ar Zviedriju, Kanāda ar ASV? Viņi to dara regulāri, katru dienu, bet tas nekādā veidā neapdraud savstarpējās attiecības NATO vai kādos citos ietvaros.

Mums arī ar Lietuvu ir zināmas problēmas, bet mēs zinām, ka mēs esam brāļu tautas, mēs vienmēr viena otrai iesim palīgā, bet ekonomiski mums katrai ir sava valsts, savas intereses, kas mums primāri ir jāaizstāv.

Tāpēc APVIENOTAIS SARAKSTS kopumā... ja mēs runājam par šo likumprojektu, mēs to nevaram atbalstīt. Mēs aicinām nogaidīt brīdi, kad šie strīdi tiks atrisināti, un tad pie šī jautājuma atgriezties. Mēs saprotam, ka šī vienošanās notu apmaiņas ceļā ir radīta 1992. gadā - laikā, kad nule kā bija atjaunota Latvijas valsts, kad vēl bija neskaidra tiesvedība, kad Norvēģijas pusei vajadzēja dubultu aizsardzību. Šobrīd, ja mēs šo vienošanos nelaužam, dubultā aizsardzība paliek. Norvēģu investīcijas (ja mēs kāds rūpējamies par norvēģu investīcijām) tiek aizsargātas dubulti - kā ar mūsu nacionālo tiesvedību, tā arī ar starptautisko tiesvedību. Šo jautājumu mēs uzdevām arī Ārlietu ministrijas pārstāvjiem. Tiekoties frakcijā, viņi mums to apstiprināja - drošākā vieta, kur norvēģiem investēt, varētu būt Latvija.

Tā, lūk, kolēģi, tāpēc būsim vienoti un atbalstīsim mūsu nacionālos darba devējus - nodokļu maksātājus!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai ziņotājs vēlas vēl kaut ko piebilst?

R. Kols. Jā. Kolēģi! Komisijas vārdā vēlos bilst dažus precizējumus par šajās debatēs izskanējušajiem arī maldīgajiem apgalvojumiem. Visupirms apgalvojums par lielo steidzamību un sasteigto jautājuma skatīšanu. Atkal atgādināšu, ka divpusējā vienošanās tika panākta... noslēgta starp Latvijas Republikas valdību un Norvēģijas Karalisti aizvadītā gada vasarā, jūlijā, un neviena nozaru organizācija, tajā skaitā uzņēmēju organizācijas, valdībā necēla trauksmi, nebija iebildumu, nekā tamlīdzīga.

Noteiktajā kārtībā septembrī likumprojekts nonāca Saeimā, un septembra beigās komisija Kārtības rullī noteiktajā kārtībā uzsāka likumprojekta izskatīšanu komisijā, kur arī tika pieaicināts konkrēti jau šajās debatēs pieminētais uzņēmums un tā pārstāvis, kam bija arī tiesības paust savu viedokli un savu pozīciju komisijā.

Gan Ārlietu ministrija, gan Zemkopības ministrija... jā, parādījās atšķirīgi viedokļi, kur kompromisa variants bija šis priekšlikums, kas ir iesniegts arī uz otro lasījumu, zemkopības ministra Kaspara Gerharda priekšlikums, - tātad noteikt, ka likums stājas spēkā 2023. gada 10. februārī. Un nozares ministrijai nebija absolūti nekādu iebildumu.

Šai Saeimai pārņemot šo likumprojektu, piepeši viss mainījās ar kājām gaisā, pozīcijas... gan no nozares ministrijas puses, gan arī uzņēmēju organizācijām tajā skaitā, es te uzsvēršu, ļoti būtiski *(Dep. V. Valaiņa starpsaucieni.)*... būtisku lomu spēlēja... uzsverot šeit, ka uzņēmēju organizācijas vēršas pie frakcijām, aicinot neatbalstīt šo likumprojektu. Es atgādināšu, ka komisija, skatot likumprojekta pārņemšanu šajā Saeimā, saņēma Latvijas Darba devēju konfederācijas vēstuli - no tās prezidenta Bites kunga -, un mēs aicinājām šo organizāciju piedalīties komisijas sēdē, kurā mums nezināmu iemeslu dēļ viņi tomēr neuzskatīja par svarīgu piedalīties, kaut vai nosūtīt savu pārstāvi. Līdz ar to pārmetumi komisijas virzienā, ka ir sasteigts un nav tikušas aicinātas pārstāvēt uzņēmēju organizācijas, pieminētā LTRK... es saprotu, ka *(Starpsauciens.)* uzņēmums pavisam nesen ir kļuvis par šīs organizācijas biedru, un tikai *(Starpsauciens.)*... tās vēstules ir bijušas nosūtītas visām frakcijām... ir saņēmušas. Komisijas deputāti - komisijas deputāti! - ir saņēmuši. *(Starpsaucieni. Smiekli.)*

Sēdes vadītājs. Kola kungs, jūs joprojām referējat komisijas vārdā?

R. Kols. Komisijas vārdā es paužu apstākļus, kā tika izskatīts likumprojekts, jo šajās debatēs izskanēja pārmetumi Ārlietu komisijas virzienā, ka jautājums ir bijis virzīts steidzamības kārtā, ignorējot uzņēmēju organizācijas pozīcijas, ignorējot, konkrētāk, šajā... pastarpināti... likumprojekts saistīts... ar likumprojektu saistīta uzņēmuma intereses, kas neatbilst patiesībai. Un šajā gadījumā vēlos bilst arī to, ka šis līgums starp Latviju un Norvēģijas Karalisti nekādā veidā neskar nozvejas kvotas, kas arī šajās debatēs, nesaprotu, kāda iemesla dēļ vēl joprojām izskan. Tas ir pilnīgi cits jautājums un nav saistīts ar šo konkrēto likumprojektu.

Noslēdzot par šo konkrēto priekšlikumu - Armanda Krauzes priekšlikumu. Kolēģi, es varu paust arī to, ka Latvijas un Norvēģijas līguma izbeigšana neradīs tiesisko vakuumu investoru tiesiskai aizsardzībai, un atbilstoši Eiropas Savienības vienotā tirgus noteikumiem visi investori atradīsies vienlīdzīgās pozīcijās. Tiem būs iespējas nodrošināt savas interešu aizstāvības nacionālajās tiesās, kur procesi - atšķirībā no privātajām šķīrējtiesām - nav sadārdzināti, ir ar skaidriem spēles noteikumiem un tiesu spriedumi ir pārsūdzami vairākās instancēs.

Ja mēs skatāmies, šis pat ir labvēlīgāks tiesiskais regulējums Latvijas investoriem - ka ir nevis šķīrējtiesa, kura (kā starptautisko tiesību eksperti saka) ir novecojis strīdus risināšanas veids... ka tas tiek risināts vairākās instancēs. Šis izskanēja Ārlietu komisijā no tiesību ekspertiem kā pozīcija. Tādēļ šajā gadījumā arī 2. - Armanda Krauzes priekšlikums komisijā nav atbalstīts.

Komisijas vārdā aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītājs. Par 2. priekšlikumu deputāti ir izteikušies debatēs, līdz ar to mums lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Armanda Krauzes iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 48, atturas - 14. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kols. 3. - deputāta Krauzes priekšlikums. Tika daļēji atbalstīts un iekļauts 4. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

R. Kols. 4. - Ārlietu komisijas priekšlikums. Tātad pilnveidots, kā jau minēju, 3. - Krauzes priekšlikums. Ierosina papildināt likumprojektu ar 6. pantu šādā redakcijā: "Līdz ar Vienošanās spēkā stāšanos spēku zaudē Augstākās Padomes 1992. gada 28. oktobra lēmums "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzības ratificēšanu" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 46./47./48. nr.)." Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

R. Kols. 5. - zemkopības ministra Kaspara Gerharda priekšlikums. Rosina papildināt likumprojektu ar nosacījumu par likuma spēkā stāšanos šādā redakcijā: "Likums stājas spēkā 2023. gada 10. februārī." Kā jau es minēju, kolēģi, atreferējot komisijas debatēs runāto, kas bija aizvadītā gada decembrī, tā bija kompromisa redakcija starp Ārlietu ministriju un Zemkopības ministriju, lai neietekmētu jau izskanējušā uzņēmuma spēkā esošo tiesvedību, tas grafiks tika noteikts, ka likuma stāšanās spēkā nosakāma 10. februārī. Komisijā tajā brīdī... decembrī, nezinot, kad Saeima beidzot izskatīs otrajā lasījumā, šis priekšlikums tika atbalstīts.

Bet vēlos komisijas vārdā paust, ka Satversmes 69. pantā ir regulēta likumdošanas noslēdzošā stadija - likuma izsludināšana un likuma spēkā stāšanās brīdis. Izsludināšanas pienākums saskaņā ar Satversmes 69. pantu ir Valsts prezidentam. Proti, Satversmes 69. panta pirmais teikums noteic, ka Valsts prezidents izsludina Saeimā pieņemtos likumus ne agrāk kā desmitajā dienā un ne vēlāk kā divdesmit pirmajā dienā pēc to pieņemšanas. No šī panta izriet arī tas, ka Saeima likumā nevar noteikt tādu likuma spēkā stāšanās termiņu, kas iekrīt Valsts prezidentam atvēlētajā 21 dienas termiņā.

Ņemot vērā, ka 5. priekšlikums piedāvā noteikt tādu likuma spēkā stāšanās termiņu, kas pretrunā Satversmes 69. pantā noteiktajam liedz Valsts prezidentam izmantot tam Satversmē piešķirtās tiesības, Ārlietu komisijas vārdā aicinu balsot "pret" 5. priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Armands Krauze.

A. Krauze (ZZS).

Kolēģi, protams, ir jautājums, vai šāds priekšlikums vispār ir balsojams, bet es neesmu jurists. Es teiktu, ka nav jāsteidzas. Tas, ko kolēģi - Ābramas kundze un citi - jau runāja: nesteidzamies. Es šinī gadījumā uzskatu, ka mēs varam pagaidīt pāris mēnešus.

Un atgādināšu, ka šis līgums, ko mēs taisāmies pārtraukt, nav tik traki vecs, tas ir noslēgts 1992. gadā. Norvēģija Svalbāras reģionā saimnieko, un tā ir Norvēģijas teritorija saskaņā ar Svalbāras līgumu, kas ir noslēgts 1920. gada 9. februārī. Tātad tūlīt būs 103 gadi, un līgums vēl ir spēkā un ir moderns. Tā ka nav jau 20 un cik tur... 30 gadus vecs līgums... vecs. Ir labi simtgadīgi līgumi.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Ingmāram Līdakam.

I. Līdaka (AS).

Cienījamie kolēģi! Es mēģināšu mazliet paprognozēt ne visai tālu nākotni. Protams, Ārlietu ministrija ir dziļi pārliecināta par to, ka šī līguma laušana nekādi neietekmēs minēto tiesvedību vai tiesas procesu, šinī gadījumā jau laikam tieši sprieduma rakstīšanu, bet uzņēmēju organizācijas nebūt nav tik pārliecinātas, ka šie abi procesi nav saistīti.

Iedomāsimies situāciju, ka tiesa beigsies ar nelabvēlīgu spriedumu Latvijas uzņēmējam, un, ticiet man, visi uzņēmēji būs pilnīgi pārliecināti, ka šis negatīvais spriedums, nelabvēlīgais spriedums, ir radies, tikai pateicoties mūsu šīsdienas lēmumam, un visas uzņēmēju organizācijas nebūt nebūs pateicīgas Saeimai par šīsdienas lēmumu, ja tas būs pozitīvs.

Es ceru, ka mana prognoze nepiepildīsies un spriedums būs labvēlīgs Latvijas uzņēmējam, bet, ja tas tā nebūs, mēs būsim vainīgi.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie deputāti! Man liekas, ka šis jautājums ir pavisam vienkāršs. Un tas, kas no šīs tribīnes neizskanēja, ir ļoti vienkāršs jautājums: "Vai, laužot un pārtraucot šo līgumu, mums, valstij, tiks nodarīts kāds būtisks kaitējums?" Nē. Jā, tas ir vecs. Jā, patiešām tas vairs neatbilst labas pārvaldības, labas prakses principiem, bet, kas attiecas uz uzņēmējiem - mēs, neviens šeit zālē sēdošais, nevaram būt pārliecināti, ka, pārtraucot šo līgumu, mēs tiešām nenodarām kaitējumu ne tikai šim uzņēmējam, bet arī citiem... kas var parādīties.

Lūk, jums ir atbilde, pavisam vienkārša, - ja tas neko neietekmē, šobrīd mūsu rokās ir nesasteigt šo lēmumu, jo tas nerada kaitējumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Gatim Liepiņam.

G. Liepiņš (JV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamās deputātes un godātie deputāti! Diskutējot par šobrīd izskatāmo likumprojektu, priekšplānā ir izvirzījies viena konkrēta uzņēmēja uzsākts un šobrīd notiekošs tiesas process pret Norvēģijas valsti starptautiskajā privātajā šķīrējtiesā Londonā. Izskan apgalvojumi, ka Latvijas un Norvēģijas līguma izbeigšana šo tiesas procesu apstādinās, to nebūs iespējams pabeigt.

Vēršu uzmanību, ka Ārlietu ministrija vairākkārt ir apliecinājusi, ka uzsāktos tiesas procesus līguma izbeigšana neietekmēs. To tiesvedības ietvaros ir apliecinājusi arī Norvēģijas puse. Šādu deklarāciju Ārlietu komisija ir iekļāvusi šajā izskatāmajā likumprojektā. Vienlaikus ir izskanējis maldinošs arguments, ka minētais investīciju strīds atrisinās jautājumu par Latvijas zvejas kuģu tiesībām zvejot sniega krabjus Svalbāras arhipelāga teritorijā, kurā Norvēģijai ir jurisdikcija. Vēlos skaidri norādīt, ka privātā šķīrējtiesa nelems un tai nav jurisdikcijas lemt nedz par Norvēģijas suverenitātes jautājumiem, nedz par zvejas kvotu sadali, nedz par licenču piešķiršanu.

Kolēģi, Latvijas un Norvēģijas līguma izbeigšana neradīs tiesisko vakuumu investoru tiesiskajai aizsardzībai. Atbilstoši Eiropas Savienības vienotā tirgus noteikumiem, visi investori atradīsies vienlīdzīgās pozīcijās. *(Starpsauciens.)* Tiem būs iespējas nodrošināt savu interešu aizstāvību nacionālajās tiesās, kur procesi - atšķirībā no privātajām šķīrējtiesām - nav sadārdzināti, ir ar skaidriem spēles noteikumiem un tiesu spriedumi ir pārsūdzami vairākās instancēs. Ja panāktā vienošanās par Latvijas un Norvēģijas ieguldījumu aizsardzības līguma izbeigšanu nestājas spēkā, tad 24. martā stājas spēkā Norvēģijas vienpusējais paziņojums par līguma izbeigšanu uz līguma noteikumiem, proti, vēl 10 gadus turpinās iespēja celt prasības starptautiskajās tiesās, šķīrējtiesās.

Ievērojot Norvēģijas investīciju apjomus Latvijā, kas ir 499 miljoni eiro iepretim 16 miljoniem eiro Latvijas investīcijām Norvēģijā, Latvijas iespējas tikt iesūdzētai ir daudz lielākas. Latvijai ir pieredze privātajā šķīrējtiesā ar norvēģu investoru. Latvija šo tiesas procesu uzvarēja, bet tiesas izdevumi ir trīs miljoni eiro, kuri vēl aizvien nav atgūti no norvēģu investoriem.

Uzskatām, ka valsts interesēs nedrīkst saglabāt strīdu izšķiršanas mehānismus, kur par Latvijas valsts līdzekļiem lemj privātpersonas, kurām nav nekāda sakara ar Latviju un kuras nav ne mazākā mērā atbildīgas par Latvijas nodokļu maksātāju naudas izlietojumu.

Paldies, kolēģi, par uzmanību. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Iepriekšējā runa ļoti skaidri parāda to, cik patiesībā šis jautājums ir neskaidrs. Iepriekšējais runātājs savā ziņā pauda Latvijas Ārlietu ministrijas pozīciju. Kola kungs šodien pauda arī līdzīgu pozīciju, bet viņiem abiem šie cipari nesakrita. Pirms tam minēja 20 miljonu investīcijas, tikko minēja 16 miljonu investīcijas. Kola kungs minēja - šajā uzņēmumā strādā trīs darbinieki; mums bija informācija par to, ka šajā uzņēmumā tomēr ir 20 darbinieki. Nu visu laiku visādi... Tāda maldīšanās trijās priedēs.

Bet pēc būtības mēs visi saprotam, par ko ir stāsts. Taisnība - tas ir viens uzņēmējs. Tas ir viens uzņēmējs, aiz kā šobrīd ir nostājusies visa Latvijas biznesa pasaule, tātad visas Latvijas lielākās uzņēmēju organizācijas (vēlreiz, kolēģi, jums to atgādinu), un viss, ko viņi lūdz... viņi lūdz tikai vienu lietu - atlikt šī jautājuma izskatīšanu, kamēr notiek šī tiesvedība. Te abi runātāji, kas aizstāvēja šo pozīciju, teica, ka var iet šajās vietējās, nacionālajās tiesās un tiesāties. Nu, ja jau tas būtu ar pozitīvu rezultātu, tad cilvēki neietu starptautiskajās šķīrējtiesās. Tur jau acīmredzot ir tā problēma, ka nacionālajās īsti netiek galā.

Kolēģi! Ja kādam ir jautājums par to, vai Latvijā šie investori tiek aizsargāti... Tie visi ir Aināra Šlesera draugi. Nu kurš viņiem ķersies klāt Latvijā? Nu, viņš taču to pats ir paudis ne vienu reizi vien.

Un es domāju... Nu paskatieties, ko viņi ir attīstījuši. Paskatieties, kas ir tie projekti, kas Latvijā ir attīstīti. Vai jūs iedomājaties, ka pēkšņi kāds sāks tagad... nezinu... *Rail Baltica* projekta ietvarā te tagad sāks jaukt nost, es nezinu, es varbūt kļūdos, "Origo"?

Sēdes vadītājs. Valaiņa kungs, vai jūs joprojām debatējat par zemkopības ministra Kaspara Gerharda priekšlikumu - noteikt spēkā stāšanās termiņu?

V. Valainis. Jā, jā, tieši tā! Jā, es līdz tam tūlīt nonākšu.

Un vai jūs varat iedomāties... Es atbildu uz iepriekšējo debatētāju izteiktajām šaubām... Vai jūs varat iedomāties to, ka pēkšņi kāds tagad ar buldozeru jauks nost "Origo", piemēram? Nu, man grūti iedomāties tādu iespējamību. Bet mēs skaidri esam redzējuši līdzīga rakstura darbības otrā pusē - pret mūsu uzņēmumiem, kas tur nodarbojas ar zveju. Un to, kam tur īsti ir taisnība, nu grūti pateikt.

Tāpēc, kolēģi, es tomēr aicinu arī atbalstīt šo Gerharda kunga priekšlikumu, lai vai cik tam būtu maza aktualitāte, jo... 10. februāris - tas ir... es domāju, tas galīgi nemaina lietas būtību konkrētajā jautājumā. Bet lietas būtību mainītu tas, ja mēs iepauzētu šī likumprojekta... apturētu likumprojekta... šī likuma stāšanos spēkā vismaz līdz brīdim, kad stājas spēkā šis... ir šie tiesas spriedumi.

Pilnīga taisnība ir tiem, kas šobrīd, šodien, aizstāvot šo jautājumu, debatē, ka esošo tiesvedību tas neietekmēs. Jums ir pilnīga taisnība - gan Liepiņa kungam, gan Kola kungam. Pilnīga taisnība ir. Bet man bija saruna ar šo uzņēmēju, viņš man arī teica, ka viņu neinteresē šis tiesvedības process, jo šis tiesvedības process pateiks tikai to - vai viņiem ir taisnība vai nav taisnība. Un tas, cik liela būs šī atlīdzība... iespējamā atlīdzība, - tā jau būs jauna tiesvedība. Šī procesa ietvaros tas netiek skatīts, netiek... Te tikai... kuriem ir taisnība, drīkstēja tā darīt vai nedrīkstēja tā darīt. Un tad, kad viņi būs šo jautājumu noskaidrojuši - un tas tuvākā laikā būs skaidrs -, tad būs jāceļ jauna prasība. Un ka nesanāk tā, ka mēs ar šo skaisto lēmuma projektu šim uzņēmējam šo iespēju pēc jaunās prasības noņemam nost, jo prasība par zaudējumu kompensāciju - tā būs jauna tiesvedība.

Godātie kolēģi, nebaidīsimies paši no saviem likumiem, paši no savas tiesiskās vides! Neviens šeit norvēģu investorus netaisās abižot, viņi visi ir tiesiskā valstī, drošā vidē. Bet aicināsim tomēr šo jautājumu skatīt tajā brīdī, kad mums nebūs starptautiskajā vidē aktīvu tiesvedības procesu. Diemžēl šobrīd viens tāds ir, un, kā par nelaimi, tas ir tieši Latvijas uzņēmējs, kurš šobrīd cīnās par savām tiesībām.

Kolēģi, šis, manuprāt, ir simbolisks balsojums tieši par Latvijas uzņēmēju interešu aizstāvēšanu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Valaiņa kungam ir taisnība - es tiešām esmu atbildīgs par to, ka te ir daudz norvēģu biznesa, bet... ne viss, bet liela daļa.

Mēs 1997. gadā atvērām pirmo "Rimi" veikalu, mēs veidojām tirdzniecības centrus, viesnīcas šeit pārbūvējām...

Es tiešām esmu dzīvojis Norvēģijā, man tiešām Norvēģijā ir daudz draugu, un tieši tāpēc būtu neloģiski man šodien kaut kādā veidā nostāties pret norvēģiem. Bet te nav runa par maniem draugiem norvēģiem, te ir runa par to - vai mums Latvija ir pirmajā vietā. Izskatās, ka daudzi varētu no šīs tribīnes uzstāties, uzlikt te norvēģu karodziņu un teikt: Norvēģija pirmajā vietā!

Kola kungs... nav, neredzu. *(Starpsauciens.)*

Nu, es teikšu, ka...

Sēdes vadītājs. Šlesera kungs, lūdzu, nesarunājieties ar zāli.

A. Šlesers. Tas, ko es redzēju Ārlietu komisijā... Tad tas nabaga uzņēmējs vispār pie vārda nevarēja tikt, viņš runāja, viņā neviens neieklausījās, tas bija nožēlojami.

Kas notika iepriekšējā Saeimā? Nu kā lai es zinu, es neesmu strādājis iepriekšējā Saeimā. Ja viss tik gludi ir gājis, tad kāpēc mēs joprojām lemjam par šo jautājumu tagad? Kāpēc tas nav izlemts? A varbūt tieši tāpēc, ka tādas "krabju lietas" arī bija par pamatu tam, kāpēc 75 deputāti netika pārvēlēti. Protams, tā nebija galvenā lieta, bet šodien kaut kādā veidā uzņemties atbildību zālē klātesošajiem deputātiem, kuri nav strādājuši iepriekšējā Saeimā, nav korekti. Un tieši tāpēc šodien mums jāskatās pēc būtības, nevis jāpēta tas, kas bija kaut kad tālā pagātnē. Trīsdesmit gadi pret simtiem gadu citu vienošanos - tas tiešām nav nekas, kā tas šodien jau ir izskanējis.

Un šeit izskanēja arī no pozīcijas puses tādi labi argumenti. Un man nāk prātā viena filma... nu, droši vien krievu valodā es necitēšu, mēģināšu iztulkot latviešu valodā... Bija tāda filma "12 krēsli". Es pieļauju, ka daudzi skatījušies. Tur divi personāži sāk tirgoties, kas būs vispirms - krēsli vai nauda. Viens saka: "Tu man sākumā - krēslus, a pēc tam - nauda." Otrs saka: "Varbūt sākumā - nauda, un pēc tam - krēslus?" Kāpēc es citēju šo filmu? Tāpēc, ka jūs tad sasolījāt... Teica, ka būs labi... Ārlietu ministrija, komisija - visi saka, ka ļoti labi: vot, super! Kam būs labi?

Tad, kad es komisijā teicu, vai mēs varam protokolā iekļaut to, ka Ārlietu ministrija garantē, ka tiesvedībā, atsakoties no iepriekšējā līguma, netiks pasliktināta pozīcija, nekas netika iekļauts...

Tas ir tā kā "sākumā - krēsli, a pēc tam - nauda". Varbūt *(Starpsauciens.)*... Saprotat? Un tā ir tā lieta... ka šodien mēs runājam par konkrētu uzņēmumu.

Ļoti cienījams uzņēmējs Pildegovičs, kurš nāca, ļoti korekti uzstājās.

Ja runājam par Latvijas Darba devēju konfederāciju - arī tur vadība nomainījās. *(Starpsauciens.)* Bites kungs nestrādāja pirms gada... Un es lobēšu no šīs...

Sēdes vadītājs. Šlesera kungs, vai jūs joprojām runājat par termiņa noteikšanu? 10. februāris?

A. Šlesers. Jā, jā! Tieši par to es runāju. Man vēl viena minūte *(Nav saklausāms.)*...

Sēdes vadītājs. Es atgādinu, ka Saeimas kārtības rullis...

A. Šlesers. ... mani nepārtrauks.

Sēdes vadītājs. ... paredz to, ka jārunā ir atbilstoši tam, kas ir pateikts priekšlikumā. *(Starpsaucieni.)*

A. Šlesers. Jā, es runāju par būtību.

Šajā gadījumā... tas, ko es esmu teicis iepriekš... Es vēlreiz saku: mums vajag nevis pārlikt termiņu... Mums ir nepieciešams šajā gadījumā ļaut konkrētam uzņēmumam iztiesāt šo lietu vai arī iekļaut jaunajā... vienošanās par to, ka šī tiesvedība... iepriekš noslēgtie līgumi attiecīgi netiks atcelti... uz iepriekšējām lietām... Tas ir gluži tāpat - jūs noslēdzat līgumu un pēc tam pārslēdzat līgumu, kas atšķiras. Bet tad ir... vienmēr tiek ierakstīts punkts... vai, piemēram, kaut kādi punkti no iepriekšējā līguma paliek spēkā... pat uz to, kas jau ir bijis. Bet nekas tāds nav noticis.

Un tāpēc, godājamie kolēģi, es aicinu: tomēr respektēsim Latvijas biznesu. Un, ja jūs šodien balsosiet pret Latvijas biznesu, tad agri vai vēlu mēs nonāksim situācijā, ka Latvija par to dārgi maksās.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā referents vēlas kaut ko vēl piebilst par 5. priekšlikuma izskatīšanu?

R. Kols. Jā, priekšsēdētāja kungs. Noteikti vēlos piebilst, lai nepazūd fokuss... par šo konkrēto priekšlikumu.

Atgādināšu - priekšlikumu iesniedza aizvadītajā gadā, komisijā atbalstīja. Un, pirms balsojat, atgādināšu komisijas vārdā, nolasīšu vēlreiz, par ko jūs tagad balsosiet.

Satversmes 69. pantā ir regulēta likumdošanas noslēdzošā stadija - likuma izsludināšana un likuma spēkā stāšanās brīdis. Izsludināšanas pienākums saskaņā ar Satversmes 69. pantu ir Valsts prezidentam. Proti, Satversmes 69. panta pirmais teikums noteic, ka Valsts prezidents izsludina Saeimā pieņemtos likumus ne agrāk kā desmitajā dienā un ne vēlāk kā divdesmit pirmajā dienā pēc to pieņemšanas. No šī panta izriet arī tas, ka Saeima likumā nevar noteikt tādu likuma spēkā stāšanās termiņu, kas iekrīt Valsts prezidentam atvēlētajā 21 dienas termiņā.

Ņemot vērā, ka 5. priekšlikums piedāvā noteikt tādu likuma spēkā stāšanās termiņu, kas pretrunā Satversmes 69. pantā noteiktajam liedz Valsts prezidentam izmantot tam Satversmē piešķirtās tiesības, aicinu balsot "pret" 5. priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, izskanēja arī debatēs jautājums, vai šis priekšlikums vispār ir balsojams. Jā, tas ir balsojams, jo komisija ir formulējusi savu attieksmi; komisija tolaik ir noteikusi attieksmi - atbalstīts. Bet tāpēc lēmums ir jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - zemkopības ministra Kaspara Gerharda priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 0, pret - 70, atturas - 13. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kols. Līdz ar to esam izskatījuši visus priekšlikumus.

Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Jā... Kolēģi, es tikai atgādinu par procedūru. Atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 114. pantam divos lasījumos pieņem likumprojektus, kuri paredz starptautisko līgumu apstiprināšanu. Līdz ar to otrais lasījums šobrīd ir arī galīgais lasījums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 56, pret - 23, atturas - 14. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtības jautājums – likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Japānas valdības nolīgumu par darba un brīvdienu shēmu"**, otrais lasījums.

Ārlietu komisijas vārdā - referents Rihards Kols.

R. Kols (NA).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Ārlietu komisija ir sagatavojusi Saeimai izskatīšanai otrajā, galīgajā, lasījumā likumprojektu "Par Latvijas Republikas valdības un Japānas valdības nolīgumu par darba un brīvdienu shēmu".

Uz otro lasījumu priekšlikumi netika saņemti.

Ārlietu komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Tātad, ņemot vērā to, ka nav saņemti priekšlikumi, balsosim.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Japānas valdības nolīgumu par darba un brīvdienu shēmu"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret - 5, atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais – likumprojekts **"Grozījumi Būvniecības likumā"**, pirmais lasījums.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - referents Atis Labucis.

A. Labucis (JV).

Godātais priekšsēdētāj! Kolēģi! Likumprojektu "Grozījumi Būvniecības likumā" skatām pirmajā lasījumā.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija atbalstīja Ekonomikas ministrijas sagatavotos likuma grozījumus. Grozījumi iedalāmi tādos kā piecos blokos.

Pirmais - termina "inženierkonsultants" ieviešana. Respektīvi, inženierkonsultants konsultēs... un pārstāvēs no ieceres, izstrādes un projektēšanas līdz objekta nodošanai ekspluatācijā.

Otrais bloks - specialitāšu apvienošana. Būvdarbu vadīšanu un būvuzraudzību - šīs specialitātes apvienos vienā.

Un papildu tiesības personām - būvspeciālistiem, būvniecības ierosinātājiem un projektētājiem, kuri varēs skatīt būvniecības informācijas sistēmu... tur tās ekspluatācijas lietas.

Un vēl divas lietas. Deleģējuma precizēšana attiecībā uz būvnormatīviem... inženierizpētei... Regulējuma precizēšana - būvvalde varēs nosūtīt un skatīt... nosūtīt ekspluatācijas jautājumus kontrolējošajām institūcijām atbilstoši kompetencei.

Komisija lūdz Saeimu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Paldies ziņotājam.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Būvniecības likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Referentu lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

A. Labucis. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam - 2023. gada 14. februāris.

Sēdes vadītājs. Kāds - 14. februāris, ja?

A. Labucis. 14. februāris.

Sēdes vadītājs. Vai ir citi priekšlikumi par priekšlikumu iesniegšanas termiņu? Nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam noteikts - šī gada 14. februāris. Paldies.

Nākamais jautājums - likumprojekts **"Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā"**, pirmais lasījums. Es atgādinu, ka komisija ierosina atzīt šo likumprojektu par steidzamu.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā - referents Jānis Patmalnieks.

J. Patmalnieks (JV).

Labdien, kolēģi! Strādājam ar likumprojektu "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā".

Šis likumprojekts ietver risinājumu, kas paredz, ka obligātā iepirkuma komponentes izmaksas nesegtu Latvijas elektroenerģijas galalietotāji, tās turpmāk tiktu segtas no valsts budžeta.

Saskaņā ar Klimata un enerģētikas ministrijas sniegto informāciju obligātā iepirkuma sistēmā pašlaik darbojas 16 komersanti. To skaits pēdējā gada laikā ir samazinājies par vairāk nekā 200 komersantiem.

Likumprojekta īstenošanai nepieciešamais finansējums tiks paredzēts valsts budžeta likumā.

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ir izskatījusi šo likumprojektu savā 17. janvāra sēdē un atbalstījusi, kā arī ierosina atzīt to par steidzamu.

Sēdes vadītājs. Jencīša kungs, Meļņa kungs un Simanovskas kundze, vai jūs esat pieteikušies runāt "par" vai "pret" steidzamību, steidzamības noteikšanu? Jo, ja likumprojektu lūdz atzīt par steidzamu, tad vispirms jābalso par steidzamību... Jeb jūs vēlaties piedalīties debatēs *(Dep. M. Jencītis: "Debatēs!")*... Debatēs.

Meļņa kungs, vai jūs par steidzamību gribat runāt? *(Dep. K. Melnis: "Debatēs!")* Debatēs. Labi.

Tātad, kolēģi, ņemot vērā to, ka komisija lūdz atzīt likumprojektu par steidzamu, mums vispirms jābalso par steidzamības noteikšanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā" noteikšanu par steidzamu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 86, pret un atturas - nav. Likumprojekts ir atzīts par steidzamu.

Sākam debates. Nē, vēl... Tagad sākam debates.

Vārds deputātam Mārcim Jencītim.

M. Jencītis (LPV).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Protams, esmu par grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā, esmu par jebkuru atbalstu iedzīvotājiem energokrīzes radīto seku pārvarēšanā. Taču vēlos vērst uzmanību uz diviem jautājumiem, kas ir saistīti ar to, lai patiešām šis atbalsta pasākumu komplekss, viss, ko valdība sniedz, būtu reāls; lai atbilstu realitātei.

Un tāpēc vēršu uzmanību uz divām lietām.

Pirmais. Par OIK. OIK, kas ir grozījumu pamatā un kas nu jau ir kļuvusi par folkloru... Artuss Kaimiņš to izmantoja pirms četriem gadiem savā pīārā priekšvēlēšanu kampaņā 13. Saeimas vēlēšanās. Pagājušajā gadā Jānis Bordāns to izmantoja savam pīāram un lielījās, ka OIK ir atcelta. Pagājušā gada beigās Ekonomikas ministrija plaši publicēja, ka OIK ir atcelta uz visiem laikiem.

Realitāte: cilvēku prātos OIK atcelšanas epopeja ir kļuvusi par atbalsta imitāciju un tās atcēlējiem - par alibi, lai noņemtu no sevis atbildību.

Nelielais samazinājums, ko ietver OIK atcelšana, nav salīdzināms ar reālo izmaksu pieaugumu; tas nav būtiski jūtams un redzams. Kādam man zināmam cilvēkam, kuram elektrības rēķins ir vairāk nekā simt eiro, atbalsts OIK atcelšanas gadījumā, pēc viņa paša aprēķiniem, ir tikai pāris eiro.

Tas ir līdzīgi kā nopirkt automašīnu un nemaksāt par logu šķidrumu - dāvana - vai tāpat kā nopirkt pilnu preču grozu - un valsts nosponsorē iepirkumu maisiņu, lai iepircējs atgrieztos un laimīgs dotos tālāk. Vai līdzīgi kā Ceļu policija, ķerot dzērājšoferus, aptur, liek iepūst trubiņā, nosauc tevi vārdā, kas ir tīri patīkami šajā gadījumā, uzdāvina testera uzgalīti un tu laimīgs dodies tālāk.

Kādai ģimenei Bolderājā komunālie maksājumi par 82 kvadrātmetru dzīvokli decembra mēnesī izauguši gandrīz līdz tūkstoš eiro. Citai ģimenei Latvijas mazpilsētā - gandrīz seši simti eiro par divistabu dzīvokli. Mūsu vietējie mediji tos jau sāk dēvēt par Ginesa rekordiem. Nolaidieties no saviem augstumiem uz zemes - cilvēkiem ir vajadzīgs reāls atbalsts, OIK atcelšana ir nepietiekama, tas ir kā piliens jūrā.

Un otrais jautājums: kādēļ iedzīvotājiem ir jāmaksā par valdības pieļautajām kļūdām? Zināms, ka elektrības ražošana ietekmē dabasgāzes cenas. Augustā gāzes cenas - augstākajā punktā - bija 340 eiro par megavatstundu, bet janvāra sākumā - tikai 63 eiro par megavatstundu, līdzīgi kā apkures sezonā pirms gada. Tas nozīmē, ka kopš augusta gāzes cena ir samazinājusies vairāk nekā piecas reizes, bet "Latvijas Gāze" tarifus nesamazina.

Es personīgi pazīstu ģimeni, kurai gada laikā cenas (ar visu valsts atbalstu) ir pieaugušas vairāk nekā piecas reizes, kas precīzi atbilst pieckārtīgam sadārdzinājumam. Tā ir nenormāla starpība - summa, par ko iepirka, un tagadējā gāzes biržas cena.

Tikko enerģētikas uzņēmumi strādāja ar rekordlielām peļņām, bet tagad, kad tiem potenciāli varētu būt zaudējumi, tie tarifus nesamazina. Gāze tika iepirkta laikā, kad cenas biržā bija visaugstākās, un atbildīgo par to nav. Tomēr ir atrasti vainīgie - Latvijas iedzīvotāji, kuriem ir jāapmaksā valdības - afēras cienīga - neprofesionalitāte.

Es personīgi neesmu pārliecināts, ka tā nav apzināta afēra, bet labi, pieņemsim, ka politiskā situācija spieda iepirkt sadārdzinātu enerģiju, un tas it kā mīkstina atbildību. Bet nodarījums jau ir reāls, un tas paliek iedzīvotājiem. Uzskatu, ka atbildīgajiem tas ir jākompensē, nevis tikai jārada atbalsta iespaids.

Pagājušā gada beigās veiktajā salīdzinājumā tika norādīts, ka elektrības cenu pieauguma ziņā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, Latvija ir otrajā vietā Eiropas Savienībā. Vairākās valstīs, tādās kā Polija, Ungārija, Slovēnija un citās, ar valsts atbalstu elektrības cenas pat ir samazinājušās, bet mēs esam līderi cenu kāpumā. Vai tas nav saistīts ar valsts vadību? Arī par to nav atbildīgo?

Un noslēgumā par atbildību. Ja atbildību attiecinātu uz vienkāršu ierindas cilvēku, tad par darba pienākumu nolaidīgu pildīšanu, ja tā rezultātā ir iestājies būtisks kaitējums, draud pat krimināl atbildība. Ja atbildība ir saistīta ar lielo "farmu" vai "vīrusu" politiku, kad Ilze Viņķele neiepirka pietiekami daudz vakcīnu, viņu atlaida no darba un iesūdzēja tiesā. Bet, ja atbildība ir saistīta ar 13. Saeimu un tās iecelto, izveidoto valdību ar turpinājumu 14. Saeimā, tad tagad, kad iepirkuma dēļ mājsaimniecībām ir zaudējumi, kas mērāmi simtos eiro mēnesī, atbildīgo nav, - tikai iedzīvotāji!

Es ticu par Dieva svētītu Latviju, uz kurieni cilvēki brauc, nevis bēg, par garīgi, sociāli un ekonomiski plaukstošu valsti. Taču, lai tas notiktu, mums nav jāmeklē grēkāži kā Ilze Viņķele vai jāattaisnojas ar vīrusu vai ar karu, bet kopā jāuzņemas atbildība par savām darbībām un valsti. Laiks reāli domāt par saviem iedzīvotājiem un par savu valsti... ar lielajiem burtiem, reāli, nevis tikai par jaunām ministrijām un politiķu algu celšanu.

Dievs, svētī Latviju! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Melnim.

K. Melnis (ZZS).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Aicinu atbalstīt šos grozījumus, bet gribētu, lai mēs visi saprotam šo grozījumu būtību, jo idejiski mēs jau neko nesamazinām, OIK paliek tāda pati, kāda tā bija, mēs to pārliekam no viena maciņa otrā. Ja līdz šim galapatērētājs to redzēja savā rēķinā, tad tagad viņš to neredzēs, bet to samaksās savos nodokļos, jo tas tāpat paliek uz nodokļu maksātāju pleciem. Kamēr komisijā mēs diskutējam par tām lietām, es aicinu... kā patiešām var samazināt OIK pēc būtības un samazināt tās izmaksas, jo samazināt tiešām ir, kur.

Kā piemēru var minēt - 2021. gadā OIK bija 307 komersantiem un to administrēšanas izmaksas... enerģijas publiskais tirgotājs nodarbināja piecus darbiniekus. Uz doto brīdi... šogad paliek 16 un ir tie paši pieci darbinieki, un algām ir samazināti 20 procenti. Jebkuram uzņēmējam ir skaidrs - ja tev darba apjoms samazinās par 95 procentiem, vajag arī būtiski samazināt izdevumus. Vai 20 procenti ir proporcionāls samazinājums? Šaubos. Es ļoti ceru, ka mēs komisijā turpināsim... un atradīsim kādu risinājumu, kā samazināt vismaz izmaksas.

Un otrs, runājot par pavaddokumentiem... anotācijā ir ļoti labi uzrakstīts, kāpēc mēs vispār šos grozījumus vēršam - lai būtiski samazinātu rēķinus. Tad patiešām, cik mēs tos būtiski samazināsim? Paņemam savus, kolēģu, draugu vai kaut vai vēlētāju rēķinus un paskatāmies. Es paņēmu vienu rēķinu - privātmāja, ģimene ar diviem bērniem. Decembra mēneša rēķins... patēriņš 328 kilovatstundas... rēķins - 95 eiro un 72 centi, un OIK no tā būs 58 centi. Tas pat nav procents, par ko mēs samazinām. Te tiešām aicinājums skatīties, kur mēs to varam būtiski samazināt. Nu kaut vai skatāmies pievienotās vērtības nodokli, kurš šinī rēķinā jau būtu kādi 16 eiro un 44 centi. Nu tā ir starpība - 58 centi vai 16 eiro.

Un kas ir pats interesantākais... Kas tad ir lielākais OIK saņēmējs un būs tuvākajos gados? Tie būsim mēs, mēs katrs, tāpēc ka OIK lielākais saņēmējs ir "Latvenergo" TEC-2, kas dedzina gāzi. Un atšķirībā... ja citiem komersantiem ir atkarīgs no tā, cik tu saražo vai nodod elektrību un par kādu cenu, tad TEC-2 ir vienkārši fiksēta gāzes maksa vairāk nekā 20 miljoni gadā. Un tad jau, izveidojot pēc šiem noteikumiem, sanāks interesants moments, jo "Latvenergo" dividendes maksā budžetā un pēc tam no budžeta saņem OIK atpakaļ. Interesants veidojums.

Un kas ir vēl interesantāk. Ja TEC-2 būtu izstājies no OIK pagājušogad, tad mēs runātu pilnībā par citu situāciju, tāpēc ka tad rēķini būtu mazāki un OIK patiesībā būtu pelnoša un ļautu iedzīvotājiem, galalietotājiem, samazināt rēķinus.

Tāpēc es tiešām aicinu un ceru, ka mēs komisijā turpināsim skatīties, kā varētu samazināt OIK un samazināt tās izdevumus, jo ir, kur samazināt. Iespējams, šie grozījumi pēc kāda laika būs pilnībā lieki, bet pašreiz tas ir veids, kā tos samazināt, bet nemānīsim sevi, jo patiesībā mēs neko nesamazinām.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Godātie deputāti un cienītās deputātes! Es atbalstu šo likumprojektu, tomēr vēlos to komentēt. Gribējām, kā labāk, sanāca, kā vienmēr. Tieši to mēs varam attiecināt uz obligāto iepirkuma komponenti jeb OIK, kas bija veidota labiem mērķiem, bet ļoti sliktā izpildījumā.

Tā ideja bija vērtīga un nepieciešama, jo sākotnējā ideja bija atbalstīt atjaunīgos resursus un to attīstību tajā laikā, kad tie nevarēja konkurēt ar fosilajiem resursiem, bet šobrīd mēs redzam, ka atjaunīgie resursi ir kļuvuši daudz lētāki par fosilajiem energoresursiem. Diemžēl tas, ko mēs redzam, - OIK tika izmantota dažādās krāpniecības shēmās un veicināja subsīdijas fosilajai gāzei, tai pašai Krievijas gāzei, kur sekas mēs redzam vēl šobrīd. Gandrīz puse no visiem OIK maksājumiem nonāca tieši fosilās gāzes dedzināšanā, un tas pēc būtības bija pretrunā ar pašu OIK pamatu - veicināt atjaunīgās enerģijas attīstību un Latvijas energoneatkarību.

Tas, ko mēs arī redzam, - šis mehānisms nav bijis efektīvi izmantots. Latvijas labie rezultāti zemo emisiju enerģētikā, salīdzinot ar citām Eiropas Savienības valstīm, turas uz padomju laikā celtajām hidroelektrostacijām.

Ir pagājuši 18 gadi, kopš OIK tika ieviesta, tomēr Latvijas jaunā kapacitāte un spēja izmantot saules un vēja enerģiju ir minimāla. Vairāk nekā 15 gadu laikā atjaunīgās enerģijas īpatsvars enerģētikā ir pieaudzis tikai par pāris procentiem. Es īpaši pieminēšu mazās HES, kuras varēja pastāvēt tikai OIK dēļ. To negatīvā ietekme uz dabu ir plaši apzināta, bet tās saražo ļoti mazu - mazu! - daļu no Latvijas elektrības, tādēļ iedzīvotāji visu šo laiku faktiski bija spiesti subsidēt dabas iznīcināšanu.

Diemžēl arī OIK ir radījusi ļoti sliktu, negatīvu ietekmi uz to, kā mūsu iedzīvotāji uztver vides ekonomiskos instrumentus. Palielinās elektrības rēķini, ir dzirdētas šīs krāpnieciskās shēmas, un rezultātā mums nav pietiekami daudz lētākas atjaunīgās enerģijas, kam vajadzēja kompensēt OIK ietekmi uz rēķiniem.

Mēs arī apzināmies to, ka ar šo likumu OIK pazudīs no mūsu tiešajiem rēķiniem, bet par to maksās valsts, faktiski mēs paši, jo noslēgto līgumu dēļ pilnīga OIK atcelšana valstij nav izdevīga, jo līgumu laušana nestu finansiālas sekas.

Tāpēc es atbalstu šo likumprojektu, bet vēlos vērst uzmanību, lai nākotnē, plānojot ekonomiskos instrumentus, mēs mācītos un novērstu šādas kļūdas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, kurā arī es strādāju, ir atbalstījusi šos priekšlikumus, bet tas, ko es vēlos šodien šajās debatēs teikt, ka mums Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā bija diezgan karstas debates par šo jautājumu, jo tas, kas izskanēja arī šodien no Saeimas tribīnes, - patiesībā OIK atcelšana nekādi nav notikusi. Tie, kas saņem OIK, turpinās to saņemt, vienīgais, kas mainās, - kad iedzīvotājs saņems rēķinu, tur nebūs rakstīti vārdi "obligātā iepirkuma komponente", tas arī viss. Tā ir tā būtība, jo "Latvenergo" kā OIK saņēmējs turpinās to saņemt.

Skaidrs, ka tas, ko solīja iepriekšējā Saeima, ka vajag visu lauzt, - nekas nav lauzts. Jā, ir izbeigti kaut kādi līgumi, kas varbūt arī izbeidzās paši, bet patiesībā tie galvenie OIK saņēmēji turpina to saņemt.

Tas, ko es esmu sapratis šajās debatēs, kuras mums ir notikušas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, ka valstī ir diezgan liels bardaks saistībā ar visu šo enerģētikas sektoru, iespējams, tāpēc arī premjers Kariņš gribēja izveidot atsevišķu ministriju.

Ļausim ministram simts dienas pastrādāt un tad skatīsimies, ko viņš mums stāstīs, kā viņš atskaitīsies. Viņš vienreiz atnāca arī uz mūsu komisijas sēdi, paldies viņam, lai gan sākumā nācās to jautājumu... diezgan tā atklāti pateikt, ka... tika sūtīti ierēdņi, kuri mums lasīja lekcijas. Un es teicu, ka Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai ir svarīgi aicināt ministrus, jo ir jābūt politiskām sarunām, nevis lekcijām no atsevišķu ierēdņu puses. Ierēdņiem ir jādara savs darbs, bet tad, kad ir politiska diskusija, tad pretī ir jābūt politiķim, kas var uzņemties politisko atbildību par to, ko ministrija plāno darīt, par to, ko valdība plāno darīt un ko viņš pats arī aizstāv, jo ierēdnis jau nevar aizstāvēt kādu politisko pozīciju, ierēdnim ir jāpilda tas, kas ir rakstīts likumā, viņam ir jāpilda tas, kas ir nolemts politiski.

Līdz ar to ir ārkārtīgi svarīgi - un es gribētu rekomendēt arī citām komisijām - biežāk aicināt ministrus, lai nav tā, ka ministri kaut kur perifērijā strādā un nāk tikai ierēdņi, kuri atskaitās par kaut ko, bet viņiem jau nemaz nevar uzdot jautājumu.

Bet tagad pie būtības. Tad, kad uz Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju bija atnākuši pārstāvji no "Augstsprieguma tīkla" un "Sadales tīkla", bija ļoti dīvaini redzēt, ka uz uzdoto jautājumu, kāpēc viņi grib palielināt tarifu šādā apmērā, atbilde netika sniegta. Un tad viņi pat savā starpā nespēja kaut kādu vienotu pozīciju... komunicēt, jo izskatās, ka viņi nebija pat savā starpā runājuši, jo tas jautājums, ko mēs uzdevām, principā izrādījās ļoti sarežģīts un viņi nevarēja atbildēt.

Bet tas, kas mani vairāk šokēja, ir tas, kas notika pēc Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas sēdes, kurā mēs diskutējām par šiem jautājumiem. Ekonomikas ministrijas viedoklis bija diezgan skandalozs - ka principā vajag "Augstsprieguma tīkla"... "Sadales tīkla"... atnāca ar kaut kādu tādu koncepciju, ka vajag pacelt cenu par tik un tik, un tad vienkārši, kāda būs sabiedrības reakcija - ja sabiedrības reakcija būs slikta, nu tad samazinās.

Un ko tad mēs tagad piedzīvojam? Mēs runājam par to, ka paaugstinājums nebūs tik liels, kā bija paredzēts. Tas ir tā - tu aizej uz tirgu, un tev saka: kaut kāda prece maksā simts eiro. Tu saki: nē, simts - tas ir par dārgu. Nu tad beigās tev uztaisa nelielu atlaidi, un tev tagad jābūt priecīgam, bet starp to iepriekšējo cenu un to, kas būs, jebkurā gadījumā ir sadārdzinājums. Skaidrs, ka pasaules

tirgus nav tāds, ka ir viena - valsts - cena, kā tas bija Padomju Savienības laikā, un tā cena ir tāda, kā politiķi nolemj.

Bet tas, kas mani uztrauc, - pārāk daudz varas ir iedots ierēdņiem, uzņēmumu pārstāvjiem, un akcionāri mūsu valstī principā ir tādi kā nezinīši. Tad, kad tiek uzdots jautājums, ko domā akcionāri, akcionāri neko nedomā, viņi saka: "Mēs prasīsim valdei." Bet šajā gadījumā jābūt politiskam uzstādījumam, nevar būt tā, ka valstij piederošie uzņēmumi... valdes pašas lemj, ko tās grib, kādus tarifus uzstādīt, un tad taisa testus. Priekš tam ir SKDS uzņēmums, kas varētu notestēt klusākā formā. Kāpēc vajag radīt ažiotāžu cilvēkiem?

Tāpēc es ceru, ka ministri nāks ne tikai uz komisijām, bet varbūt nāks arī uz Saeimu atskaitīties par to, ko viņi plāno darīt, it sevišķi, ja mēs runājam par enerģētikas jomu. Kā es teicu - ministram ir jādod simts dienas laika, lai viņš strādā, bet problēma ir tā, ka cilvēkiem nav laika, viņi pašlaik nevar samaksāt rēķinus, un, godīgi sakot, būtu ļoti labi, ja koalīcijas pārstāvji, debatējot par šo konkrēto jautājumu, varētu arī pateikt, ko darīt tiem cilvēkiem, kuri Bolderājā par 85 kvadrātmetru dzīvokli saņem rēķinu gandrīz tūkstoš eiro - vot, ko darīt viņiem?

Protams, šie ir tie jautājumi, kurus neviens no klātesošajiem nevar pats atbildēt, tur atkal jāprasa, jāizvērtē katrs konkrētais gadījums, bet es vienkārši aicinu šajā gadījumā jauno enerģētikas ministru, ministrijas pārstāvjus, valdību kopumā un koalīciju tomēr jautājumam, kas skar enerģētiku, pievērst uzmanību visaugstākajā veidā, lai cilvēki zinātu, kā plānot savus izdevumus.

Un te ir divas lietas, ko es nobeigumā gribu pateikt. Viens ir pensionārs vai parastais cilvēks, privātpersona, kura saņem rēķinu par komunālajiem maksājumiem. Ko viņam darīt? Vecs cilvēks, viņš nebrauks prom no Latvijas. Bet ko darīt uzņēmējam? Es pateikšu, kur ir atšķirība starp uzņēmēja uzņēmumu un privātpersonu. Uzņēmums vienmēr var pieņemt lēmumu pārcelt ražotni kaut kur citur, pārcelt biznesu kaut kur citur, reģistrēt uzņēmumu kaut kur citur, kā tas jau izskanēja. Nevar atvērt bankas kontus Latvijā - atver Igaunijā, Lietuvā vai vēl kaut kur. Mēs atrodamies šajā globālajā konkurencē. Un tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi, lai tad, kad no valdības nāk kādas ziņas, lai tās netiek sūtītas ar mērķi notestēt sabiedrības viedokli jeb sabiedrības pacietību, cik ilgi tas pacietības mērs var izturēt un kad tas plīsīs.

Tā ka, godājamie koalīcijas pārstāvji, būtu nepieciešams sabiedrībai tiešām zināt, ko darīt tiem cilvēkiem, kas nevar apmaksāt šos rēķinus, un, pat ja mēs sakām, ka cenu pieaugums būs mazāks, tomēr ir jābūt kaut kādam skaidram mehānismam, kā palīdzēt, it sevišķi tām daudzbērnu ģimenēm un trūcīgajiem, kuri tiešām nevar samaksāt rēķinus.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aleksandram Kiršteinam.

A. Kiršteins (NA).

Godājamais priekšsēdētāja kungs! Cienījamie deputāti! Dāmas un kungi! Paldies Simanovskas kundzei, kas atzīmēja divas lietas. Vienu es atbalstu. Otra, es domāju, ir stipri kļūdaina.

Tātad - kas ir ļoti pareizi? Mēs esam vienīgā valsts Eiropā, kas ir iemanījusies piecūkot savas 145 upes, tai skaitā trīs lielākās lašupes. Tās 145 upes ir mazās upes ar dambjiem. Kuriozs ir tāds, ka pat, piemēram, uz Salacas, kur bija papīrfabrika, kur neko neviens neražo, stāv dambis, kuru it kā izmantojot kā tiltu... Priekšā ir žogs, un tiltu izmanto tikai īpašnieki. To var atļauties tikai pie mums. Es paintersējos - tā saražotā elektrība ir apmēram viens procents.

Katrs šāds mēsls piemēslo apmēram 10 līdz 12 kilometrus, pārvēršot, teiksim, Gauju (kur es bērnībā ķēru alatas un foreles) par uzstādītiem smirdošiem dīķiem. Tas ir tikai trīs īpašnieku dēļ... mēs sacūkojām vienu no skaistākajām Latvijas upēm, un nekas nenotiek. Šo dambi, es atceros, savā laikā (tas jau bija, man liekas, kādas trīs Saeimas iepriekš) jau gribēja atpirkt un nojaukt, bet īpašnieki nevarēja vienoties, un tā līdz šim ne Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, ne Zemkopības ministrija nav spējusi nojaukt pat tādu dambi, kurā nav ne elektrostacijas, nekā... nerunājot par šīm mazajām HES. Tā ir viena problēma.

Bet es gribu iebilst otrai lietai, ko te pieminēja, tātad - atjaunojamā enerģija. Vai jūs zināt, Simanovskas kundze, ka 30 gados ir paredzēts iztērēt tik daudz reto metālu un pārrakt tik daudz iežu, cik civilizācija nav ieguvusi pēdējos 70 gados... pēdējos 70 tūkstošos gadu, nevis 70, - tas ir amerikāņu aprēķins. Pēdējos 70 tūkstošos gadu ir dzīvojušas 500 paaudzes, apmēram 107 miljardi cilvēku. Tātad šī jaunā brīnumainā programma - bezizmešu ekonomika - paredz 30 gados pārrakt tik daudz minerālu.

Tagad nākamais. Lai iegūtu tonnu retzemju metālu, ir jāiztērē 200 tonnu saldūdens, kas ir saindēts ar skābēm un smagajiem metāliem un ko pēc tam nevar attīrīt. Es nosaukšu dažus piemērus. Teiksim, lai ražotu pusvadītājus, mikroshēmas, dažādas vadības sistēmas... Tādu radioaktīvu materiālu kā neodīms, ko lieto magnētos, vēja rotoros... Tātad, lai iegūtu divus gramus lutēcija... ekskavatoriem ir jāpārbīda 2600 tonnu iežu - uz diviem gramiem. Lai iegūtu divus gramus gallija, ko lieto mikroprocesoros, vadības sistēmās, ir jāpārvieto 110 tonnas rūdas. Nākamajos 30 gados mēs katru gadu piecūkosim... ar simts miljardiem atkritumu. Vai jūs zināt, ka Ķīnā šobrīd katrs piektais hektārs jau ir saindēts?

To visu varētu darīt, ja mums nebūtu, pēc "Latvijas Finiera" aprēķiniem, 60 miljoni tonnu neizmantotas nevērtīgās koksnes, ko varētu darbināt kopā ar kūdru, apmēram 200 tūkstošu tonnu kūdras... Šie 60 miljoni tonnu koksnes - tās ir aizsargjoslas, aizauguši ezeru krasti, upju krasti, dažādas grāvmalas un tā tālāk. Katru gadu (atkal pēc "Latvijas Finiera" datiem) sapūst divi miljoni tonnu koksnes. Tātad bezmaksas kurināmā vietā mēs pārbīdīsim iežus.

Bet mums jau nekā nav no tā, 80 procentus naudas mēs tērēsim, maksājot Ķīnai par šiem saražotajiem produktiem. Kā es teicu, Latvijai tas prasītu (ja mēs reāli gribam šo programmu izpildīt) katru gadu apmēram divus miljardus. Tātad tā vietā, lai mēs šo naudu atdotu vēža slimniekiem, izglītībai, varbūt pensionāriem, mēs to pārskaitīsim Ķīnai, lai nopirktu kārtējo vēja rotoru, kurā būs šie radioaktīvie materiāli, un tā tālāk.

Tāpēc es domāju un ceru, ka saprāts tomēr uzvarēs. Iespēja te ir faktiski tikai viena... vai divas - vai nu mēs tiešām reāli būvējam un atrisinām šo jautājumu ar kodolreaktoriem, vai uzbūvējam vienkārši vienu TEC, kuru kurinām ar pašu koksni un kūdru, un gaidām kādus 20 gadus, kamēr tehnoloģijas ļaus lēti uzbūvēt kaut kādas, teiksim, konteineru spēkstacijas, elektrostacijas, kuras... Starp citu, pirmā nelielā elektrostacija ir saņēmusi licenci Kalifornijā, ražo apmēram 700-800 tūkstošus... mājsaimniecībām un aizņem vietu varbūt tik daudz, cik viens vai divi vēja rotori.

Tā ka iespēju ir daudz un dažādu, bet es domāju, ka problēma ir tā, ka mēs neesam atrisinājuši jautājumu par šiem 60 miljoniem tonnu pūstošās koksnes, kas pašreiz ir Latvijā. Tāpēc, es domāju, tādai mazai valstij kā Latvija vajadzētu atturēties fantazēt par milzīgu naudas tērēšanu un murgainiem projektiem, bet mācīties no somiem, jo Helsinkos (kas nezina) ir lieliska kūdras elektrostacija, kur ir eleganti filtri, kur nekas neizplūst dabā. Ja arī kāds CO_2 izplūst, tad tas ir ļoti labs materiāls augu valsts un lauksaimniecības produkcijas palielināšanai.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jānim Patmalniekam.

J. Patmalnieks (JV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Tātad par OIK mēs jau dzirdējām - cik neveiksmīga shēma tā bijusi. Tās pirmsākumi meklējami faktiski deviņdesmitajos gados - tajā laikā, kad zināma romantisma periodā tika atjaunotas HES, kā Kiršteina kungs norādīja, uz vecajām ūdensdzirnavām. Un šīm dzirnavām bija iespēja uzstādīt ne vairs graudu malšanas iekārtas, bet elektroenerģijas ģeneratorus. Tas arī radīja šo iespēju un konceptu, ka vispār var ražot elektroenerģiju šādā veidā.

Taču ievērojamākais pavērsiens šajā stāstā ir tieši tad, kad tika atbalstīti Ministru kabineta noteikumi Nr. 221 2009. gada 10. martā, divas dienas pirms jauna Ministru kabineta apstiprināšanas, - "Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā". No tā brīža mēs arī varam faktiski runāt par OIK kā neveiksmes stāstu, kas neveiksmīgi sākās, aizejošajai valdībai apstiprinot šos noteikumus. Sekojoši - visas valdības un Saeimas pēc tam ir cīnījušās ar šo obligātā iepirkuma komponenti. Patērētāji ir iebilduši pret ievērojamiem maksājumiem par atbalstīto enerģijas ražošanu, atjaunojamās enerģijas ražotāji iebilduši pret to, ka tiek atbalstītas fosilās enerģijas stacijas, jo tika atbalstīta ne tikai biomasa, biogāze, bet arī gāzes koģenerācija. Rūpniecība, pieaugot enerģijas cenām, zaudēja konkurētspēju. Visi bija pret, taču vairs nevarēja pavērst šo ratu atpakaļ.

Tikai pēc padziļinātas staciju kontroles sākšanās un enerģijas cenu pieauguma pašlaik ir palikušas 16 stacijas, kas saņem šo atbalstu (no vairāk nekā 1000 izsniegtajām atļaujām). Vajadzēja šo cenu pieaugumu, lai stacijas sāktu darboties tirgū un izietu no šīs atbalsta sistēmas. Pašlaik subsīdiju apjoms ir sasniedzis līmeni, ka valsts var ar savu budžeta intervenci nosegt galalietotāju maksājumus. Tāpēc mums arī šodien ir jāspēj apspriest šo likumprojektu.

Bet no obligātā iepirkuma komponentes kā atbalsta sistēmas mums diemžēl ir palikušas pāri tiesvedības visās iespējamās tiesās - Eiropas, Satversmes, Latvijas tiesās. Ir bijis darbs policijai, prokuratūrai, ir bijuši nodarbināti valsts pārvaldes darbinieki, kontrolējot stacijas.

Mums ir jāmācās no šīs kļūdas, kuru sauc par obligātā iepirkuma komponenti, taču tajā pašā laikā arī nevaram pilnībā izslēgt, ka mums kādreiz vajadzēs lemt par atbalstu jebkāda cita veida infrastruktūrai vai uzņēmējdarbības veidiem. Mēs to darām ikdienā... Eiropas Savienības fondos... mēs atbalstām uzņēmumus, mums ir... Šis posms ar šo likumprojektu beidzas, galalietotāju maksājumos atbalsts stacijām beigsies nākamajos gados līdz desmitgades beigām. Taču paturam prātā, kā Simanovskas kundze minēja, - ka arī mums, iespējams, kādreiz būs jālemj par atbalstu infrastruktūras projektu realizācijai vai citu stratēģiski nozīmīgu projektu realizācijai.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! 13. Saeimā bija parlamentārās izmeklēšanas komisija par obligātā iepirkuma komponentes atcelšanu, lai izmeklētu apstākļus, kā vispār mēs līdz tādai lietai varējām nonākt.

Te Patmalnieka kungs līdz galam nepateica visus tos apstākļus. 2005. gadā bija tāds ekonomikas ministrs (viņa vārds ir Krišjānis Kariņš), kurš pēc būtības sāka visu šo obligātā iepirkuma komponentes stāstu.

Tālāk 2009. gadā bija viena valdība... pieņēma, bet nākamā valdība, kur bija tieši Vienotības ministrs... Ekonomikas ministrs bija viens no vislielākajiem šo atļauju izsniedzējiem un nedarīja neko, lai šīs atļaujas neizsniegtu, apturētu, bet tika sākta atļauju, tā teikt, masveida izdošana.

Protams, laiks gāja un arī Saeimas izmeklēšanas komisija gari un plaši apskatīja visas šīs shēmas. Manuprāt, joprojām šie shēmotāji ir izlīduši caur adatas aci, jo atbildības prasīšana no šiem atļauju saņēmējiem kopumā ir bijusi pārāk maza. Es uzskatu, ka kādi 80 procenti ir piedalījušies dažādās shēmās ar pašpatēriņu, savā ziņā krāpuši Latvijas valsti un mānījuši ārā maksājumus negodprātīgā veidā. Visiem šiem datiem... Es domāju, ikviens, kuru tas vairāk interesē... Ļoti plaši ir 13. Saeimas parlamentārās izmeklēšanas komisijas gala secinājumi par to, kā tas tapis un kas ar to visu noticis.

Es gribētu pievērst uzmanību šī likumprojekta divkosībai, jo to, kā šis likumprojekts ir tapis, nevar atstāt bez uzmanības.

Kolēģi, 16. augusts, priekšvēlēšanu laiks. 13. Saeima aktīvi strādājusi pie tā, opozīcija ļoti stingri norādījusi uz to, dažs labs esošais ministrs šobrīd valdībā pat ļoti stingri iestājies par to, ka OIK jāpārtrauc, ka nevaram turpināt veikt šos maksājumus. Un tad visā šajā, tā teikt, kulminācijā, tad, kad elektroenerģijas cenas ir sasniegušas visaugstāko pīķi, kad aicinājums ir dienas vidū slēgt ārā vispār visu, ko vien var izslēgt, galvenais - nekurināt elektrību... valdība sakustas.

Un kādi nāk paziņojumi, ziņu virsraksti. 16. augusts - "Koalīcija vienojas par pilnīgu atteikšanos no OIK", "Turpmāk visiem elektroenerģijas lietotājiem OIK rēķinu ailītē būs nulle", "Valdība esot pilnīgi atcēlusi OIK", un dažādi šāda veida virsraksti masveidā vairāku nedēļu garumā. Priekšvēlēšanu laikā valdība ziņo, ka OIK ir beigusies.

Protams, arī tajā laikā mums radās šaubas, kā tad tas ir, vai tiešām OIK ir beigusies, un pavisam drīz mēs nonācām pie secinājuma, ka OIK galīgi nav beigusies, vienkārši tiek pārlikta no ailītes cilvēkiem rēķinā uz valsts budžeta maksājumu. Pēc būtības cīņa ar tiem negodprātīgajiem maksātājiem vienkārši tika pārcelta uz valsts budžetu, un tie, kas pirms tam saņēma šos maksājumus, arī šodien tos saņem.

Te Patmalnieka kungam pilnīga taisnība - vienīgie, kas ir, tā teikt, šobrīd izstājušies... Kāpēc cilvēki ir aizgājuši prom no tā OIK saņēmēju klāsta - tikai tāpēc, ka elektroenerģijas cena ir aizgājusi pilnīgā kosmosā. Vienkārši viņiem ir daudz izdevīgāk darboties brīvajā tirgū un pašiem kļūt par elektroenerģijas tirgotājiem, viņiem nekādas dotācijas vairs nav jāsaņem. Bet tas laiks, kad viņi, tā teikt, smēla no valsts budžeta... Tas, kuri ir bijušie tie smēlēji... un rīcība pret viņiem, manuprāt, šajā brīdī ir izpalikusi.

Arī valdības nostāja šajā jautājumā ir visnotaļ divkosīga, jo pēc būtības tas ir tāds *PR* žests, tāds politisks solis - mēs atceļam OIK. Neko pēc būtības neatceļam, jo, ja mēs skatāmies no šo uzņēmēju puses, viņi turpina saņemt (tie, kas vēlas) šos maksājumus, tur nav nekādu ierobežojumu, visi turpina dzīvot tā, it kā nekas nebūtu mainījies. Bija tikai viens tāds kārtīgs priekšvēlēšanu populisms - mēs atceļam OIK -, kuram pavilkās līdzi sabiedriskie mediji, publicēja no rīta līdz vakaram: valdība ir stingru lēmumu pieņēmusi, OIK vairs nebūs.

Lūk, mēs redzam: šodien ir tā kulminācija. Mums ir iesniegts likumprojekts, kas skaidri pasaka - OIK turpināsies, vienkārši to turpmāk maksās pa tiešo no valsts budžeta, ne iedzīvotāji rēķinos, bet tik un tā katrs iedzīvotājs - katrs! - par to samaksās.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Tā, kolēģi, ir pienācis laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

Un palieciet, lūdzu, zālē! Pagājušoreiz arī vairāki, kas bija zālē, tika nolasīti kā nereģistrējušies.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Astoņdesmit astoņi. Kur pazuda četri? Nē, pieci. Zivtiņa kungs, jūs esat pazudis? Tā, kolēģi...

Sēdes vadītājs. Viss kārtībā.

A. Ņenaševa. Reģistrējušies tikai 88 deputāti. Uzmanīgi klausāmies, kas nav reģistrējušies: Raimonds Bergmanis, Andris Bērziņš, Jekaterina Dorošķeviča, Juris Jakovins, Zanda Kalniņa-Lukaševica... nav, Dmitrijs Kovaļenko... labi, Līga Kozlovska, Kristaps Krištopans, Ramona Petraviča, Igors Rajevs, Jānis Reirs, Edgars Zelderis... bija.

Viss, paldies.

Sēdes vadītājs. Labi, kolēģi, paldies.

Pārtraukums - viena stunda. Atsākam darbu pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, atsākam Saeimas sēdi pēc pārtraukuma. Atgādinu, ka šobrīd mums darba kārtībā ir "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā", pirmais lasījums.

Turpinām debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Edmunds Zivtiņš.

E. Zivtiņš (LPV).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamās deputātes, godātie deputāti! Šībrīža augstie rēķini liek domāt, ko darīt, lai pēc iespējas vairāk stiprinātu enerģētisko neatkarību... kurā būtiska nozīme ir atjaunojamiem resursiem. Koksne, dedzināmā kūdra un pat atkritumi ir resursi, kurus izmantojot var vairot enerģētisko neatkarību.

Latvijā ik gadu var iegūt apmēram 700 tūkstošus tonnu enerģētiskās kūdras. Tā nodrošinātu papildus divus miljonus megavatstundu enerģijas. Un šeit es gribu nedaudz arī papildināt to, ko Kiršteina kungs teica. Dedzināmā kūdra... Nevajag domāt, ka to visu dedzina. Šeit ir proporcija 30 pret 70 - 30 procentu ir kūdra, 70 procentu ir šķelda. Jāsaprot, ka ir paradokss: šobrīd mēs dedzināmo kūdru pie sevis neizmantojam, bet pārdodam kaimiņiem igauņiem, savukārt no viņiem pērkam salīdzinoši dārgo elektroenerģiju.

Nozīmīgākais mūsu valsts resurss ir koksne. Mežu platības turpina palielināties un šobrīd veido 52 procentus no kopējās Latvijas valsts teritorijas. Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" pētījumi liecina, ka no mazvērtīgās koksnes sortimenta un cirsmu atliekām iegūstamais enerģijas apjoms veidotu vienu miljonu teradžoulu. Latvijā ir milzīgs pāraugušo saimnieciski mazvērtīgo koku sugu audžu apjoms. Tikai pāraugušas un pieaugušas baltalkšņu audzes ir apmēram 23 miljoni kubikmetru.

Vienlaikus gribu cerēt, ka vārdos aktīvie "dabas draugi" nejauši nav pie mums sekmīgi strādājošo meža nozares ārvalstu konkurentu atbalstītāji, jo mūsu valstī ir milzīgi lieli ierobežojumi mežsaimniecībā, tieši mežsaimniecībā. Mums viss ir ļoti strikti reglamentēts, savukārt pie mūsu kaimiņiem - gan tuvākiem, gan tālākiem - vienīgais nosacījums: izcirstās platības ir jāatjauno. Mūsu mežiniekiem ir ļoti lieli apgrūtinājumi saistībā ar to, it sevišķi ja mēs skaram vēl tādas lietas kā lieguma zonas, kuru ar katru gadu kļūst arvien vairāk.

Latvijas mežos ir izveidojies ievērojams atmirušās koksnes daudzums. Mēs esam Eiropas Savienības līderi. Šobrīd mūsu mežos ir vērtībā apmēram no diviem līdz pieciem miljardiem eiro (šinī gadījumā es gribu uzsvērt - eiro) atmirušās koksnes. Mums ir nevis jāierobežo, bet jāpārskata mežsaimnieciskās darbības pamatprincipi. Eiropas zaļais kurss nosaka, lai meži piesaistītu CO_2 un ražotu skābekli. Tātad mums ir vajadzīgas jaunas audzes, no jaunām audzēm CO_2 tiek piesaistīts, bet vecās ražo CO_2. Vecās audzes ir jāizstrādā. Un šeit es redzu tikai labumu - gan dabai, gan cilvēkiem. Pie tam ir skaidrs, ka koksnes pieaugums Latvijā ir lielāks, nekā mēs spējam to izstrādāt. Koksne mums krājas zaļajās noliktavās, kur lielākā daļa vienkārši sapūst.

Jā, arī es maksāju elektrības rēķinus, un, skatoties uz šo elektrības rēķinu... godīgi sakot, pirms tam mani ne visai tā OIK satrauca, tāpēc ka no elektrības rēķina OIK ir stipri maziņa. Mani uztrauca visi pārējie komponenti, no kā tas veidojas. Un tas jau nav tikai man. Šobrīd sanāk tā, ka mēs šo OIK vienkārši paslēpjam. Sanāk tā, ka, jā, man tanī rēķinā it kā tas būs... es to neredzēšu, tas man nebūs jāmaksā, un it kā tas man ir atvieglojums, bet kopā... kolēģi, valsts jau vienalga par to maksās, tātad mēs jau tāpat par to maksāsim.

Un šeit es gribu pastāstīt, kā es uzskatu, kā būtu labāk. Pieņemsim, katrs cilvēks varēja saņemt 60 eiro palīdzību par malciņu. Tātad nevajadzēja uzrādīt čeku, bet varēja saņemt 60 eiro. Es pats to neizmantoju, kaut gan man arī ir krāsns un es visu to... bet, kā es redzētu sev lielāku atspaidu šinī jomā. Es redzētu to tā, ka valsts man atļautu (es neko daudz neprasu) no sava meža izvest sausos, nokaltušos kokus. Tā es gan sakārtotu vidi, gan man arī būtu malka. Bet, lai to sasniegtu, ir nepieciešams iziet cauri milzīgam birokrātiskajam aparātam, kam es tagad esmu izgājis cauri. Un liels paldies, ka tas ir noticis. Un, pieņemsim (es no savas pieredzes stāstu)... es dabūšu izvest ārā... bet kur es redzu to nesaimnieciskumu? Egles, kuras ir resnākas par 50 centimetriem, es nedrīkstu aiztikt, tās man ir jāatstāj mežā, un tā ir liela kubatūra. Tātad šeit es redzu milzīgu nesaimnieciskumu.

Kolēģi, es vēršos pie koalīcijas - lūdzu, stimulējiet savus ministrus, lai viņi risinātu šos jautājumus! Tas nav tikai mans jautājums. Ir daudz mežsaimnieku, zemnieku, kuriem ir meži, mežu platības, kuri nevar izvest ārā kokmateriālus tikai tāpēc, ka likums nosaka, ka koki virs 50 centimetriem ir jāatstāj mežā. Mēs vairojam kukaiņus, mizgraužus, kas tālāk ēd atkal mūsu mežu, un mēs esam tādā nebeidzamā ritenī. Neveidojam vairs nekādus mizgraužu ķeršanas mehānismus, bet tikai tos vairojam. Un skatāmies, ka visā Gaujas Nacionālajā parkā visas egles tūlīt būs nokaltušas.

Kolēģi, paldies, ka uzklausījāt.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai referentam ir kas piebilstams? Referents nevēlas neko piebilst. Līdz ar to mums ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 84, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts pirmajā lasījumā atbalstīts.

Ņemot vērā to, ka likumprojekts ir atzīts par steidzamu, lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu un izskatīšanu arī otrajā lasījumā.

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Jānim Patmalniekam.

J. Patmalnieks. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 2. februāris, izskatīšana otrajā lasījumā - 9. februārī.

Sēdes vadītājs. Vai ir citi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš otrajam lasījumam - šā gada 2. februāris un izskatīšana otrajā lasījumā - 9. februārī. Paldies.

Nākamais jautājums - likumprojekts **"Grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā"**. Strādājam ar šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā - referents Jānis Skrastiņš.

J. Skrastiņš (JV).

Smiltēna kungs! Kolēģi! Darbojamies ar likumprojektu "Grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā".

Gribu jūs informēt, ka Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija otrajam lasījumam nav saņēmusi nevienu priekšlikumu.

Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītājs. Priekšlikumi šā likumprojekta otrajam lasījumam nav iesniegti.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā" atbalstīšanu otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 86, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Lūdzu, nosakiet termiņu likumprojekta trešajam lasījumam.

J. Skrastiņš. Trešajam lasījumam priekšlikumus lūdzam iesniegt līdz 6. februārim.

Sēdes vadītājs. Vai ir citi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Tātad priekšlikumi trešajam lasījumam iesniedzami līdz šī gada 6. februārim.

Nākamais jautājums - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu""**. Strādājam ar likumprojektu otrajā lasījumā.

Sociālo un darba lietu komisijas vārdā - referente Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisija ir izskatījusi un atbalstījusi izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu"".

Otrajam lasījumam ir saņemti divi priekšlikumi.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas ir atbalstīts un iekļauts 2. - atbildīgās komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

R. Petraviča. 2. - Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums. Pārejas noteikumos noteic, ka Ministru kabinets līdz 2023. gada 31. augustam izdod šā likuma 56. panta astotajā daļā minētos noteikumus, nosakot kompetentās institūcijas, kas izsniedz nepieciešamos dokumentus Latvijā iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ārvalstīs, šo dokumentu izsniegšanas kārtību un maksu par to izsniegšanu. Priekšlikums komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti komisijas atbalstīto priekšlikumu atbalsta.

R. Petraviča. Sociālo un darba lietu komisijas vārdā aicinu likumprojektu atbalstīt otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu"" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 85, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Lūdzu noteikt priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

R. Petraviča. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš trešajam lasījumam ir šī gada 14. februāris.

Sēdes vadītājs. Vai ir kādi citi priekšlikumi? Nav. Tātad priekšlikumi trešajam lasījumam iesniedzami līdz šā gada 14. februārim. Paldies.

Nākamais jautājums - likumprojekts **"Grozījumi Vēlētāju reģistra likumā"**. Strādājam ar šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas vārdā - referente Viktorija Baire.

V. Baire (JV).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Likumprojekts "Grozījumi Vēlētāju reģistra likumā" ir izstrādāts, pamatojoties uz Vietējo pašvaldību referendumu likuma pārejas noteikumos noteikto deleģējumu. Vietējo pašvaldību referendumu likums paredz balsošanas kārtību, kurā vēlētāju datu apstrādē tiek izmantots vēlētāju reģistrs, līdz ar to ir nepieciešams veikt attiecīgus grozījumus Vēlētāju reģistra likumā, nosakot šī reģistra darbības kārtību, lai nodrošinātu pašvaldību referendumu norisi.

Grozījumi Vēlētāju reģistra likumā stāsies spēkā vienlaikus ar Vietējo pašvaldību referendumu likumu, tas ir, 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts ir izdiskutēts komisijā, un komisijas vārdā lūdzu atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Vēlētāju reģistra likumā" atbalstīšanu pirmajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 86, pret - nav, atturas - 1. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir atbalstīts.

Baires kundze, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu otrajam lasījumam.

V. Baire. Šī gada 9. februāris.

Sēdes vadītājs. Vai ir citi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Tātad priekšlikumi otrajam lasījumam iesniedzami līdz šā gada 9. februārim.

V. Baire. Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies, Baires kundze.

Nākamais likumprojekts – **"Grozījumi Kredītu reģistra likumā"**. Strādājam ar šo likumprojektu otrajā lasījumā.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Komisijā strādājam ar likumprojektu "Grozījumi Kredītu reģistra likumā".

Šim likumprojektam mēs saņēmām četrus finanšu ministra Arvila Ašeradena priekšlikumus. Visi priekšlikumi ir par to, lai precizētu normas, uz kā pamata Valsts ieņēmumu dienests var prasīt informāciju no Kredītu reģistra datiem. Precizējoši priekšlikumi, komisijā izskatīti, visi atbalstīti.

1. - finanšu ministra Ašeradena priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

V. Valainis 2. - finanšu ministra Ašeradena priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

V. Valainis. 3. - finanšu ministra Ašeradena priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Deputāti piekrīt.

V. Valainis. Un arī 4. - Ašeradena kunga priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Aicinātu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

V. Valainis. Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Kredītu reģistra likumā" atbalstīšanu otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 87, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Valaiņa kungs, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

V. Valainis. Komisijas vārdā piedāvāju 9. februāri.

Sēdes vadītājs. Vai kolēģiem ir citi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Priekšlikumi trešajam lasījumam iesniedzami līdz šā gada 9. februārim. Paldies.

Nākamais likumprojekts – **"Grozījumi likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu""**. Strādājam ar likumprojektu otrajā lasījumā.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi deputāti! 18. janvārī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija skatīja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu"" otrajā lasījumā.

Atgādinu, ka likumprojekts izstrādāts, lai pilnveidotu, uzskaitītu un ārējos normatīvajos aktos nostiprinātu VID informācijas sistēmu tiesisko ietvaru.

Komisija saņēma un izskatīja sešus priekšlikumus.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā tas tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

A. Šuvajevs. 2. - Finanšu ministrijas parlamentārās sekretāres priekšlikums. Komisijā arī tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

A. Šuvajevs. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti piekrīt.

A. Šuvajevs. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti piekrīt.

A. Šuvajevs. 5. - Finanšu ministrijas parlamentārās sekretāres priekšlikums. Tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

A. Šuvajevs. 6. - arī Finanšu ministrijas parlamentārās sekretāres priekšlikums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

A. Šuvajevs. Lūdzu deputātus atbalstīt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu"" otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā ir atbalstīts.

Šuvajeva kungs, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

A. Šuvajevs. Piedāvāju priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam - 9. februāris.

Sēdes vadītājs. 9. februāris. Vai kolēģiem ir citi priekšlikumi? Citu priekšlikumu nav. Tātad priekšlikumi likumprojekta trešajam lasījumam iesniedzami līdz šā gada 9. februārim.

Paldies, Šuvajeva kungs.

Nākamais un pēdējais sadaļā "Likumprojektu izskatīšana" – likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas""**, otrais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Vilis Krištopans.

V. Krištopans (LPV).

Godājamie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir izskatījusi šo likumprojektu un atbalstījusi izskatīšanai otrajā lasījumā.

Ir četri priekšlikumi. Visi četri - no Juridiskā biroja.

Lūdzam atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Priekšlikumi jāskata pa vienam.

V. Krištopans. 1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

V. Krištopans. 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionāls. Atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

V. Krištopans. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisija atbalstīja.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

V. Krištopans. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisija atbalstīja.

Sēdes vadītājs. Deputāti piekrīt komisijas viedoklim.

V. Krištopans. Lūdzam akceptēt likumprojektu otrajā lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas"" atbalstīšanu otrajā lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 88, pret un atturas - nav. Likumprojekts otrajā lasījumā atbalstīts.

Krištopana kungs, lūdzu, nosakiet priekšlikumu iesniegšanas termiņu trešajam lasījumam.

V. Krištopans. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš - šī gada 9. februāris.

Sēdes vadītājs. 9. februāris. Vai kolēģiem ir citi priekšlikumi? Citus priekšlikumus nedzirdu. Tātad likumprojekta trešajam lasījumam priekšlikumi iesniedzami līdz šī gada 9. februārim.

Kolēģi, mums palicis ir pēdējais darba kārtības jautājums. Mēs sākam strādāt ar sadaļu "Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana".

Lēmuma projekts **"Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību"**.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - referents Edgars Tavars.

E. Tavars (AS).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Saeima 2002. gada 19. decembrī saņēma 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu - aicinājumu novērst maldināšanu par aromatizētajām e-cigaretēm.

Šī gada 18. janvārī Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija izskatīja kolektīvo iesniegumu un uzklausīja iniciatīvas pārstāvi, kurš arī aicināja... un argumentēja, kādēļ Latvijā būtu nepieciešams aizliegt aromatizētās e-cigaretes, pamatojot to ar šo cigarešu plašo izplatību jauniešu, īpaši bērnu un skolēnu, vidū.

Uz komisijas sēdi bija uzaicināti arī Veselības ministrijas pārstāvji, kuri norādīja, ka, piemēram, Lietuvā un Igaunijā e-cigarešu aromatizētāji jau ir aizliegti. Tie ir aizliegti arī Somijā, Dānijā, Nīderlandē un citās valstīs, un tie būtu aizliedzami arī Latvijā.

Eksperti skaidroja, ka pēdējo astoņu gadu laikā katru gadu ir pieaudzis to jauniešu īpatsvars, kuri lieto vai kuri ir pamēģinājuši lietot e-cigaretes. Pētījumi liecina, ka bērni sāk ar elektronisko cigarešu lietošanu, bet pēc tam jau liela daļa pāriet uz tabakas izstrādājumu lietošanu.

Kolēģi! Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija nolēma atbalstīt šīs iniciatīvas turpmāko virzību un nodot to Saeimas Sociālo un darba lietu komisijai, aicinot komisiju nodrošināt attiecīgā aizlieguma ieviešanu pēc iespējas ātri un, ja nepieciešams, virzīt attiecīgus grozījumus likumos.

Komisija nolēma šo iniciatīvu nodot arī Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai - attiecīgu aizliegumu rezultātā nepieciešamo preventīvo pasākumu regulējuma izstrādei.

Pamatojoties uz Saeimas kārtības ruļļa 131.[5] panta ceturto un piekto daļu, komisija sagatavoja lēmuma projektu "Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību".

Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Dāvis Mārtiņš Daugavietis.

D. M. Daugavietis (JV).

Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Šobrīd jauniešu vidū strauji izplatās dažādu elektronisko cigarešu lietošana. Ir jāatzīst, ka atkarība no nikotīna lielai daļai jauniešu sākas jau skolas laikā, nevis tajā brīdī, kad tiek sasniegta pilngadība.

Lūkojoties uz Slimību profilakses un kontroles centra datiem, redzam, ka 2019. gadā elektroniskās cigaretes regulāri lietojuši 18 procenti skolēnu vecumā no 13 līdz 15 gadiem, tostarp 22 procenti zēnu un 14 procenti meiteņu.

Līdz šim gadam piedāvājuma dažādība un produktu pieejamība ir augusi, un tas, visticamāk, arī palielina smēķējošo skolēnu procentuālo daudzumu jeb skaitu. Bērni un jaunieši, kuri izmēģina elektroniskās cigaretes, tvaicējamās ierīces un citus tabakas aizstājējproduktus, sevi neapzināti pakļauj nikotīna atkarības riskam, jo nereti šos produktus nepilngadīgie sāk patērēt vienaudžu spiediena vai ietekmes dēļ.

Mums, likumdevējiem, šobrīd jāpieņem lēmums, kas veidos virzienu ilgtermiņa risinājumiem, veselīgākai Latvijas sabiedrībai nākotnē.

Tāpat jāuzsver, ka visbiežākais nāves cēlonis Latvijā ir sirds un asinsvadu slimības. Ir pierādīts, ka e-cigarešu lietošana izraisa paaugstinātu elpošanas, gremošanas un sirds un asinsvadu sistēmas slimību attīstības risku, kas savukārt liek izprast, ka tabakas aizstājējproduktu pieejamības ierobežošana ir viens no soļiem, lai mazinātu saslimstības risku un mirstības līmeni valstī.

Tomēr vēlos uzsvērt, ka, pieņemot šāda veida aizliegumu, mums jābūt uzmanīgiem un jāmācās no citu kļūdām. Kā spilgtu piemēru var minēt Lietuvu. Tas rāda, ka, pieņemot nepilnīgus likuma grozījumus, kuros netiek detalizēti izvērtēta katra detaļa un iespējamās sekas, pastāv risks, ka negodīgi uzņēmēji šo likumu spēs apiet.

Saeimas komisijai būs jāizvērtē, kā šos grozījumus izstrādāt, lai tas netiktu paveikts pavirši, neizskatot nianses un iespējamos šķēršļus. Vērtīgi būtu arī saprast, ka šis jautājums, iespējams, jārisina arī Eiropas Savienības līmenī (līdzīgi kā tika aizliegta mentola cigarešu tirdzniecība).

Lai gan bažas par nelegālu tirdzniecību ir jāņem vērā, šis nevar būt arguments pret jautājuma risināšanu. Mums ir jāspēj nodrošināt efektīvu kontroles mehānismu.

Arī es pats esmu parakstījies par šo Latvijas pilsoņu iniciatīvu un aicinu arī pārējos deputātus atbalstīt iniciatīvu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamajam debatēs dodu vārdu deputātam Česlavam Batņam.

Č. Batņa (AS).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Es arī rosinu atbalstīt šo priekšlikumu. Taču gribu vērst uzmanību uz vienu aspektu, kas Latvijas izglītības sistēmā parādās arī caur šo - caur aromatizētajām e-cigaretēm.

Mēs bieži vien uzsveram izglītības iestādes nozīmīgumu, lai veicinātu ne tikai izglītību, bet arī audzinošos pasākumus. Šajā sakarā mans ierosinājums komisijai ir domāt arī par vecāku atbildību, jo diemžēl tajā gadījumā, ja nepilngadīgs jaunietis, kam ir pat tikai 10 gadu (tas ir trešās klases skolēns!), šo cigareti ir iegādājies ar kredītkarti, kura viņam ir un kuru viņam, teiksim, vecāki ir sagādājuši, tad, manuprāt, tas jāvērtē arī caur šo prizmu.

Kā bijušais izglītības iestādes vadītājs es saku, ka tā ir ļoti aktuāla problēma. Un tāpēc es ceru un ticu, ka mēs visi esam par jaunas, veselīgas sabiedrības izaudzināšanu.

Es aicinu katrā ziņā atbalstīt šo priekšlikumu - pieņemt normatīvos aktus, kuri aizliegtu šo cigarešu tirdzniecību.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Es saprotu, ka šis jautājums 13. Saeimā iestrēga. Tā runā. Nezinu detaļas, bet...

Domāju, tas ir acīmredzami, ka, protams, aiz katra jautājuma ir kāds, kas to virza. Protams, šajā gadījumā tie ir tie cilvēki, kas savākuši parakstus.

Bet uz šo jautājumu jau jāskatās pēc būtības. Un es teikšu sekojošo. Nu es nepīpēju vispār, tāpēc man būtu vieglāk nobalsot pret visu to... aizliegt gan parastās cigaretes, gan arī visas šīs aromatizētās.

Protams, kamēr Reira kunga nav, varbūt arī VIENOTĪBA nobalsotu... Taču es labi apzinos - pragmatisms gūs virsroku, un jūs nebalsosiet ne pret cigarešu aizliegšanu valstī, ne pret alkohola aizliegšanu, tāpēc ka tas ir bizness - liels bizness! Un tā ir tā problēma.

Ko darīt man - nedzērājam? Es nedzeru un nepīpēju, es varu nobalsot par to. Bet attiecībā uz šo iniciatīvu es teikšu, ka svarīgi ir nenovest to līdz farsam, lai arī šajā, 14., Saeimā šis jautājums četros gados kaut kur nepazustu. *(Starpsauciens.)* Jā, deputāti māk šādus jautājumus torpedēt.

Tāpēc tas ir ārkārtīgi svarīgi - skatīties... Un, es domāju, arī Abu Meri kungs varētu, kā jau cilvēks, kurš pārzina medicīnu, izteikt savu viedokli.

Es gribētu teikt, ka Latvijā bija viens politiķis, kas bija viens no politikas smagsvariem, kā atzīmēja ļoti daudzi, pat viņa oponenti. Un savulaik bija tāds jautājums: vai drīkst skolās tirgot kokakolu un čipsus? Un šis cilvēks, kurš bija veselības ministrs, ļoti stingri teica: nē, skolās nebūs

ne čipsu, ne kokakolas, nekādu atspirdzinošo dzērienu, un to vajag noteikt likumā. Un tas bija Gundars Bērziņš - lai vieglas smiltis viņam! Pie viņa skrēja no Amerikas vēstniecības, skrēja ļoti daudzi lobēt (nē, tas ir normāli - tas ir normāli, ka tas aizskar kaut kādas intereses), bet tajā brīdī Gundars ar savu svaru, ar savu gribu panāca to, ka tas lobijs - tie, kas tomēr mēģināja lobēt, lai skolās drīkstētu šos gardumus tirgot, - tomēr netika uzklausīts. Un rezultāts bija tas, ka deputāti pieņēma vēsturisku lēmumu un šodien skolās visi šie automāti nav pieejami. Protams, bērns var pa ceļam uz skolu to visu nopirkt, viņš var paņemt līdzi, tur somā kaut ko atnest, bet pašā skolā tas nav pieejams.

Tāpēc es domāju, ka, skatot šo jautājumu, ārkārtīgi svarīgi ir tomēr padomāt par bērniem. Es vēlreiz saku - mēs nevaram katram 18 gadu vecumu sasniegušam cilvēkam blakus nolikt policistu, bet bērni līdz 18 gadu vecumam ir jāsargā. Un lai beidz runāt tie, kas saka, ka mēs esam demokrātiska valsts, ka ir jābūt izvēlei! Kāda izvēle?! Līdz 18 gadu vecumam nevajag ne pīpēt, ne dzert. Nu, 18 gadi - nu ko tur, pieaudzis cilvēks.

Un tāpēc vajadzētu šīs lietas noteikt daudz stingrākas.

Es ceru, ka atbildīgā komisija tiešām paskatīsies uz šīm lietām un, ja tas skar tieši bērnus... Es arī esmu dzirdējis un lasījis (soctīklos tagad jau informācijas daudz), ka daudzi jaunieši, bērni sapīpējas šīs aromatizētās cigaretes un viņiem paliek slikti, jo tas jau ir tas pats nikotīns.

Tā ka - vēlreiz atkārtoju - atbildīgā komisija, tie deputāti, kas skatīs, iedziļināsies šajā lietā...

Abu Meri kungs, gribu lūgt tieši jums kā VIENOTĪBAS pārstāvim, kurš politikā bijis jau ilgi, - skatieties tiešām, lai atrastu pareizo redakciju.

Es uzskatu, ka tomēr bērni ir jāaizsargā. Un, pat ja kāds lobists tagad teiks, ka mēs te kaut ko nepareizi darām, nospļausimies uz šiem lobistiem un pieņemsim vienu pareizu lēmumu! Tā, kā to kādreiz izdarīja Gundars Bērziņš. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā Tavara kungam būtu kas piebilstams?

E. Tavars. Jā. Komisijas vārdā - īsi. Nākas reflektēt...

Pirmām kārtām jāteic, ka Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija nolēma šo iniciatīvu nodot divām komisijām - Sociālo un darba lietu komisijai, kas ir atbildīga par tabakas aprites likumu, un Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai - ar domu, lai būtu attiecīga likumdošanas bāze, lai varētu kontrolēt e-cigarešu - un ne tikai e-cigarešu - nodošanu citām nepilngadīgām personām.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas lēmums ir atbalstīt... nodot šo lēmuma projektu abām komisijām.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 89, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Kolēģi, esam šodien izskatījuši visus 26. janvāra sēdes darba kārtības jautājumus.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu!

Kamēr tiek gatavoti reģistrācijas rezultāti, vai kādam ir vēlme izteikt kādu paziņojumu? Ir? *(Dep. V. Valainis: "Varam turpināt ar ceturtdienas sēdi." Smiekli.)* Prezidijs ceturtdienas sēdi ir izsludinājis uz ceturtdienu, tāpēc šodien, otrdienā, turpināt ar ceturtdienas sēdi nav iespējams, Valaiņa kungs.

Lūdzu, vārds Saeimas sekretāra biedrei Antoņinai Ņenaševai reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Reģistrējušies 89 deputāti. Nav reģistrējušies: Raimonds Bergmanis, Andris Bērziņš, Jekaterina Dorošķeviča, Juris Jakovins, Dmitrijs Kovaļenko, Kristaps Krištopans, Kaspars Melnis, Edgars Putra, Igors Rajevs, Jānis Reirs un Ilze Vergina... ir.

Sēdes vadītājs. Paldies, Ņenaševas kundze.

Kolēģi, ar šo es pasludinu sēdi par slēgtu.

Tiekamies Saeimas sēdē ceturtdien.

SATURA RĀDĪTĀJS
14. Saeimas ziemas sesijas 3. sēdes
turpinājums 2023. gada 31. janvārī

Par darba kārtību
- Priekšlikumi — dep. A. Šlesers (par)
— dep. R. Kols (pret)

Par darba kārtību
Par lēmuma projektu **"Par karteļa izbeigšanu reģionālās nozīmes pasažieru pārvadājumos"** *(Nr. 116/Lm14)*
(Dok. Nr. 325)
- Par procedūru — dep. V. Valainis
- Priekšlikumi — dep. V. Valainis (par)
— dep. A. Latkovskis (pret)
— dep. V. Valainis

Par darba kārtību
Par lēmuma projektu **"Par aizliegtas vienošanās rezultātā noslēgto līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu izbeigšanas izvērtējumu un pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu atlīdzināšanu"** *(Nr. 120/Lm14)*
(Dok. Nr. 342)
- Priekšlikumi — dep. S. Ābrama (par)
— dep. E. Tavars

Likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu"** *(Nr. 36/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 250)
- Ziņo — dep. R. Kols

- Debates — dep. A. Krauze
- dep. R. Kols

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums — dep. V. Valainis
- dep. S. Ābrama
- dep. E. Tavars
- dep. A. Krauze
- dep. I. Līdaka
- dep. D. Mieriņa
- dep. G. Liepiņš
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šlesers

Likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Japānas valdības nolīgumu par darba un brīvdienu shēmu"** *(Nr. 6/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 319)

- Ziņo — dep. R. Kols

Likumprojekts **"Grozījumi Būvniecības likumā"** *(Nr. 88/Lp14)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 256, 297)

- Ziņo — dep. A. Labucis

Likumprojekts **"Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā"** *(Nr. 89/Lp14)* (1.lasījums)
(Steidzams)
(Dok. Nr. 257, 298)

- Ziņo — dep. J. Patmalnieks
- Debates — dep. M. Jencītis
- dep. K. Melnis
- dep. J. Simanovska
- dep. A. Šlesers
- dep. A. Kiršteins
- dep. J. Patmalnieks
- dep. V. Valainis

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums — dep. E. Zivtiņš

Likumprojekts **"Grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā"** *(Nr. 5/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 300)

- Ziņo — dep. J. Skrastiņš

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu""** *(Nr. 3/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 309)

- Ziņo — dep. R. Petraviča

Likumprojekts **"Grozījumi Vēlētāju reģistra likumā"** *(Nr. 7/Lp14)* (1.lasījums)
(Dok. Nr. 26, 310)

- Ziņo — dep. V. Baire

Likumprojekts **"Grozījumi Kredītu reģistra likumā"** *(Nr. 40/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 311)

- Ziņo — dep. V. Valainis

Likumprojekts **“Grozījumi likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu””** *(Nr. 17/Lp14)*
(2.lasījums)
(Dok. Nr. 316)
- Ziņo - dep. A. Šuvajevs
Likumprojekts **“Grozījumi likumā “Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas””** *(Nr. 38/Lp14)* (2.lasījums)
(Dok. Nr. 317)
- Ziņo - dep. V. Krištopans
Lēmuma projekts **“Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma “Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm” turpmāko virzību”** *(Nr. 109/Lm14)*
(Dok. Nr. 307)
- Ziņo - dep. E. Tavars
- Debates - dep. D. M. Daugavietis
- dep. Č. Batņa
- dep. A. Šlesers

Reģistrācijas rezultāti
- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Balsojumi
Datums: 31.01.2023 09:58:28 bal001
Par - 31, pret - 47, atturas - 14.
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta "Par likumprojekta “Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par ... (108/Lm14) iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā

Datums: 31.01.2023 10:07:03 bal002
Par - 38, pret - 52, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta "Par karteļa izbeigšanu reģionālās nozīmes pasažieru pārvadājumos" (116/Lm14) iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā

Datums: 31.01.2023 10:08:04 bal003
Par - 92, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai. Par karteļa izbeigšanu reģionālās nozīmes pasažieru pārvadājumos (116/Lm14)

Datums: 31.01.2023 10:15:29 bal004
Par - 37, pret - 52, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par lēmuma projekta "Par aizliegtas vienošanās rezultātā noslēgto līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu izbeigšanas izvērtējumu un pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu atlīdzināšanu" (120/Lm14) iekļaušanu nākamās sēdes darba kārtībā

Datums: 31.01.2023 10:16:33 bal005
Par - 91, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par nodošanu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai. Par aizliegtas vienošanās rezultātā noslēgto līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu izbeigšanas izvērtējumu un pārkāpuma dēļ radīto ... (120/Lm14)

Datums: 31.01.2023 10:29:10 bal006
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 31.01.2023 11:24:39 bal007
Par - 31, pret - 48, atturas - 14.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un ... (36/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 11:46:43 bal008
Par - 0, pret - 70, atturas - 13.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un ... (36/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 11:47:43 bal009
Par - 56, pret - 23, atturas - 14.
Balsošanas motīvs: Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu (36/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 11:49:08 bal010
Par - 82, pret - 5, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par Latvijas Republikas valdības un Japānas valdības nolīgumu par darba un brīvdienu shēmu (6/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 11:51:29 bal011
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Būvniecības likumā (88/Lp14), 1.lasījums

Datums: 31.01.2023 11:53:54 bal012
Par - 86, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta atzīšanu par steidzamu. Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā (89/Lp14), 1.lasījums

Datums: 31.01.2023 12:31:55 bal013
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 31.01.2023 13:39:40 bal014
Par - 84, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā (89/Lp14), 1.lasījums

Datums: 31.01.2023 13:41:36 bal015
Par - 86, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā (5/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 13:43:49 bal016
Par - 85, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" (3/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 13:45:49 bal017
Par - 86, pret - 0, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Vēlētāju reģistra likumā (7/Lp14), 1.lasījums

Datums: 31.01.2023 13:47:34 bal018
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Kredītu reģistra likumā (40/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 13:49:28 bal019
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu" (17/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 13:51:27 bal020
Par - 88, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas" (38/Lp14), 2.lasījums

Datums: 31.01.2023 14:04:51 bal021
Par - 89, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību (109/Lm14)

Datums: 31.01.2023 14:05:26 bal022
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija

31.01.2023. 9.00 9.45 11.00 13.30

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

Sēdes videotranslācija	**31.01.2023**	9.00	9.45	11.00	13.30

1. pl. 09:00 - 30 min stg 2436 sēde Nr.3-ziemas-sesija-1-daļa Smitēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230131113403_saeima.lv.1_0_0

2. pl. 09:45 - 42 min stg 2436 sēde Nr.3-ziemas-sesija-2-daļa Smitēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230131113704_saeima.lv.1_0_0

3. pl. 11:00 - 1 h 32 min stg 2436 sēde Nr.3-ziemas-sesija-3-daļa Smitēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230131142104_saeima.lv.1_0_0

4. pl. 13:30 - 34 min stg 2436 sēde Nr.3-ziemas-sesija-4-daļa Smiltēns
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230131142302_saeima.lv.1_0_0

5. pl. 16:00 - 27 min stg 2436 sēde Nr.3-ziemas-FRAKCIJU VIEDOKLIS
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230202103902_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība
zemāk – frakciju viedokļi

* * * *

5

Sēdes video translācija 31.01.2023 9.00 9.45 11.00 13.30 FRAK

---

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2436
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=d9825859-a624-46bb-b1bd-207e7bbffbf9

31.01.2023. 14.Saeima trešā sēde-ziemas sesija *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*
2023.gada 31. janvāra sēde (otrā) sākas pl. 9:45
sēde slēgta pl. 14:06, sēdes ilgums- 4 h 20 minūtes

PIEBILDE: 31. janvārī notiek divas sēdes: nr.3, nr.4. (ziemas sesija). Noslēgumā - apskats Frakciju viedokļi

Latvijas Republikas Saeimas

2023.gada 26.janvāra
kārtējās sēdes darba kārtība –
turpinājums 2023.gada 31.janvārī pēc ārkārtas sēdes plkst. 9:00 beigām

	I. Ministru prezidenta, ministru un citu amatpersonu ziņojumi		
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	1.	**Ārlietu ministra ikgadējais ziņojums par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā un Eiropas Savienības jautājumos** (Dok. Nr. 287) Izskatīts Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Debates DKP izskatīšanas gaita	
	20.	1. Likumprojekts **Grozījumi Ostu likumā** *(109/Lp14)* Komisija lūdz iekļaut sadaļā 'Prezidija ziņojumi' kā pirmo jautājumu (Dok. Nr. 338) Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā)	
	2.	2. Likumprojekts **Grozījumi Personu apliecinošu dokumentu likumā** *(96/Lp14)* (Dok. Nr. 292, 292A)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Nod. kom.** Deputāti Uldis Augulis, Viktors Valainis, Daiga Mieriņa, Armands Krauze, Harijs Rokpelnis **Nodots komisijai:** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (atbildīgā) Debates	
	3.	3. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par 1991.gada barikāžu dalībnieka statusu"** *(98/Lp14)* (Dok. Nr. 308, 308A)Balsojums: par 42, pret 1, atturas 48 **Noraidīts** Deputāti Gunārs Kūtris, Anita Brakovska, Daiga Mieriņa, Viktors Valainis, Gundars Daudze, Līga Kļaviņa, Kaspars Melnis, Harijs Rokpelnis, Juris Jakovins, Andris Bērziņš Debates	
	4.	4. Likumprojekts **Grozījumi Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā** *(99/Lp14)* (Dok. Nr. 321, 321A) Ministru kabinets **Nodots komisijai:** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (atbildīgā)	
	23.	5. Likumprojekts **Grozījums Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likumā** *(110/Lp14)* (Dok. Nr. 345) Deputāti Edgars Tavars, Ainars Latkovskis, Raivis Dzintars, Agnese Krasta, Viktors Valainis, Ainārs Šlesers, Kaspars Briškens, Atis Švinka, Linda Matisone, Juris Viļums **Nodots komisijai:** Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (atbildīgā)	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	III. Lēmumu projektu izskatīšana		
	21.	Lēmuma projekts **Par priekšlikumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu likumprojekta "Grozījumi Ceļu satiksmes likumā"** (Nr.61/Lp14) otrajam lasījumam līdz 2023.gada 2.februārim *(117/Lm14)* *Komisija lūdz iekļaut pirms sadaļas '2. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem'* (Dok. Nr. 339)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 Pieņemts Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija	
	IV. Likumprojektu izskatīšana		
	24.	Likumprojekts **Grozījumi Ostu likumā** *(109/Lp14)* Komisija lūdz iekļaut pirms sadaļas 'Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem'	

		(1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 338)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 1 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Grasbergs) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	Pārtraukums līdz 2023.gada 31.janvārim		
	V. Prezidija ziņojumi		
	1. Par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem		
	5.	1. Lēmuma projekts Par likumprojekta "Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu" izskatīšanas atlikšanu *(108/Lm14)* (Dok. Nr. 304) Noraidīts Deputāti Ainārs Šlesers, Linda Liepiņa, Edmunds Zivtiņš, Ričards Šlesers, Vilis Krištopans, Ramona Petraviča, Dmitrijs Kovaļenko, Iļja Ivanovs, Kristaps Krištopans, Oļegs Burovs DKP izskatīšanas gaita	
	6.	2. Lēmuma projekts **Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību** *(109/Lm14)* (Dok. Nr. 307) **Iekļauts darba kārtības beigās** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija	
	18.	3. Lēmuma projekts **Par karteļa izbeigšanu reģionālās nozīmes pasažieru pārvadājumos** *(116/Lm14)* (Dok. Nr. 325) **Nodots komisijai** Deputāti Viktors Valainis, Uldis Augulis, Armands Krauze, Harijs Rokpelnis, Anita Brakovska, Gundars Daudze, Augusts Brigmanis, Daiga Mieriņa, Jānis Vucāns, Līga Kļaviņa **Nodots komisijai:** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) DKP izskatīšanas gaita	
	22.	4. Lēmuma projekts **Par aizliegtas vienošanās rezultātā noslēgto līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu izbeigšanas izvērtējumu un pārkāpuma dēļ radīto zaudējumu atlīdzināšanu** *(120/Lm14)* (Dok. Nr. 342) Nodots komisijai Deputāti Skaidrīte Ābrama, Jana Simanovska, Andris Sprūds, Andris Šuvajevs, Kaspars Briškens, Edgars Zelderis, Antoņina Ņenaševa, Leila Rasima, Atis Švinka, Edmunds Cepurītis Nodots komisijai: Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (atbildīgā) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	VI. Likumprojektu izskatīšana		
	8.	1. Likumprojekts Par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanos par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu *(36/Lp14)* (2. lasījums) (5 priekšlikumi) (Dok. Nr. 250)Balsojums: par 56, pret 23, atturas 14 Likums Ārlietu komisija (Referents: Rihards Kols) DKP izskatīšanas gaita	
	9.	2. Likumprojekts **Par Latvijas Republikas valdības un Japānas valdības nolīgumu par darba un brīvdienu shēmu** *(6/Lp14)* (2. lasījums) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 319)Balsojums: par 82, pret 5, atturas 0 **Likums**	

		Ārlietu komisija (Referents: Rihards Kols)	
	10.	3. Likumprojekts **Grozījumi Būvniecības likumā** *(88/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 256, 297)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Atis Labucis)	
	11.	4. Likumprojekts **Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā** *(89/Lp14)* (1. lasījums) (Komisija ierosina atzīt par steidzamu) (Dok. Nr. 257, 298)Balsojums: par 84, pret 1, atturas 0 **Pieņemts** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (Referents: Jānis Patmalnieks) Debates DKP izskatīšanas gaita	
	12.	5. Likumprojekts **Grozījums Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā** *(5/Lp14)* (2. lasījums) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 300)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Jānis Skrastiņš)	
	13.	6. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu"** *(3/Lp14)* (2. lasījums) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 309)Balsojums: par 85, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Sociālo un darba lietu komisija (Referents: Ramona Petraviča)	
	14.	. Likumprojekts **Grozījumi Vēlētāju reģistra likumā** *(7/Lp14)* (1. lasījums) (Dok. Nr. 26, 310)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 1 **Pieņemts** Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija (Referents: Viktorija Baire)	
	15.	8. Likumprojekts **Grozījumi Kredītu reģistra likumā** *(40/Lp14)* (2. lasījums) (4 priekšlikumi) (Dok. Nr. 311)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Viktors Valainis)	
	16.	9. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par Valsts ieņēmumu dienestu"** *(17/Lp14)* (2. lasījums) (6 priekšlikumi) (Dok. Nr. 316)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Andris Šuvajevs)	
	17.	10. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par skaidras naudas deklarēšanu uz valsts robežas"** *(38/Lp14)* (2. lasījums) (4 priekšlikumi) (Dok. Nr. 317)Balsojums: par 88, pret 0, atturas 0 **Pieņemts** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Vilis Krištopans)	
		VII. Patstāvīgo priekšlikumu izskatīšana	
	25.	Lēmuma projekts **Par 10 157 Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību** *(109/Lm14)* (Dok. Nr. 307)Balsojums: par 89, pret 0, atturas 0 **Paziņojums** Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija (Referents: Edgars Tavars) Debates	
		Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
		VIII. Izslēgtie no darba kārtības	
	7.	Lēmuma projekts Par steidzamu valdības rīcību, pārtraucot pedagogu atstādināšanu no pienākumu pildīšanas, un rīcības plāna izstrādi vakanču jautājuma risināšanai izglītības jomā *(114/Lm14)* (Dok. Nr. 318, 322A) Iekļauts nākamās sēdes darba kārtībā Deputāti Nataļja Marčenko-Jodko, Aleksejs Rosļikovs, Viktorija Pleškāne, Jefimijs Klementjevs, Viktors Pučka, Iļja Ivanovs, Igors Judins, Glorija Grevcova, Svetlana	

		Čulkova, Jekaterina Dorošķeviča	
	Sēde beigusies 31.01.2023 14:06		

---

* * * *

5

Sēdes video translācija 31.01.2023 9.00 9.45 11.00 13.30 FRAK

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2436

https://www.saeima.lv/lv/aktualitates/14-saeimas-frakciju-viedokli/31903-frakciju-viedokli-2023-gada-31-janvari

---

31.01.2023. 14.Saeima trešā sēde-ziemas sesija *Noraksts*

---

https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230202103902_saeima.lv.1_0

Frakciju viedokļi 2023. gada 31. janvārī (07.02.2022.)

Vadītāja. Esiet sveicināti,cienījamie radioklausītāji! Skan pārraide "Frakciju viedokļi", un deputāti jums pastāstīs par šodien Saeimā skatītajiem jautājumiem un citām aktualitātēm.

Pirmajam šodien vārds Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas deputātam Viktoram Valainim. Lūdzu!

V. Valainis (ZZS).

Labdien, visi, kas seko līdzi šai pārraidei! Zaļo un Zemnieku savienībai šodien un arī iepriekšējā sēdē bija vairāki ļoti aktuāli jautājumi.

Kā pirmo vēlos izcelt sabiedriskā transporta iepirkuma jautājumu. Pēc ziņām par to, ka ir izveidojies kartelis, un pēc Konkurences padomes lēmuma – piemērot sodu trijām kompānijām –, automātiski reaģējām un iesniedzām Saeimā lēmuma projektu par to, ka ar šīm kompānijām šie līgumi būtu jāpārtrauc, jo, kā jau mēs esam iepriekš to uzsvēruši, mūsu ieskatā, šo līgumu slēgšanas pamatā un visa, kas bija saistīts ar šo publisko iepirkumu, pamatā bija mērķis privatizēt pašvaldībām piederošos uzņēmumus, kas nodarbojas ar sabiedriskā transporta pārvadājumiem.

Mēs ļoti stingri iestājamies par to, ka būtu jāpārtrauc šie līgumi ar kartelī iesaistītajām firmām. Tātad attiecībā uz karteļiem – nulles tolerance ! Un šis jautājums šodien guva daļēju atbalstu, un tas tiks vērtēts Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā.

Šodien noteikti jāpiemin Saeimas parlamentārās izmeklēšanas komisijas izveide. Komisijas izveidošanā piedalījās arī Zaļo un Zemnieku savienība. Un, mūsu ieskatā, būtu jāpanāk konkurētspējīgāks regulējums mūsu finanšu sistēmām, jo mēs redzam gan pašvaldību līmenī, gan no dažādām uzņēmēju organizācijām nepārprotamus signālus par to, ka šī finanšu uzraudzība ir kļuvusi pārāk smagnēja, birokrātiska un tas sāk traucēt arī investīciju ieplūšanai Latvijas valstī; tās nāk tepat no Eiropas, un diemžēl mēs redzam, ka tās paiet mums garām, tās aiziet uz Lietuvu, Igauniju, Poliju – uz valstīm, kuras konkurē ar mums. Mēs cīnāmies vienotajā tirgū un mēģinām attīstīt uzņēmējdarbības vidi.

Man būtiski pieminēt arī to, ka jau šo ceturtdien Zaļo un Zemnieku savienība iesniegs Saeimā dzīves dārdzības mazināšanas likumprojektu paketi. Mūsu ieskatā, valdība šobrīd, gatavojot budžetu, nav ņēmusi vērā dzīves dārdzības palielināšanos. Un mēs tam piedāvāsim savu risinājumu, par ko mēs, protams, informēsim arī tālāk. Dažādu veidu nodokļu instrumentus piedāvāsim, lai, cik vien iespējams, mazinātu dzīves dārdzību, kas, mūsu ieskatā, šobrīd, šodien Latvijā ir galvenā problēma, kam valdība nepievērš pietiekoši lielu uzmanību. Uzskatām, ka pabalstu veidā šo lietu risināt ilgtermiņā nav iespējams, mums ir jādod un jālieto nodokļu instrumenti.

Tāda ir Zaļo un Zemnieku savienības pozīcija, un par to mēs informēsim arī turpmākajās dienās. Paldies par uzmanību. Visu labu!

Vadītāja. Paldies Viktoram Valainim no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas.
Nākamajam vārds frakcijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ deputātam Mārcim Jencītim. Lūdzu!

M. Jencītis (LPV).

Esiet sveicināti, dārgie klausītāji! Šodien bija divas sēdes: viena – ārkārtas, viena – iknedēļas.

Šodienas ārkārtas sēdē frakcijas vadītājs Ainārs Šlesers iepazīstināja ar jautājumiem, kurus apskatīs 14. Saeimas pirmā parlamentārās izmeklēšanas komisija, – kādēļ banku kapitālā remonta vārdā tiek liegta iespēja atvērt kontus, kādēļ naudas atmazgāšanas jautājumos ir atšķirīga attieksme pret vietējo banku un skandināvu banku?

Vilis Krištopans: banku kapitālā remonta smagums ir uzlikts uz iedzīvotājiem un uz vietējiem uzņēmējiem. Tādi bija viņa vārdi!

Ārzemju uzņēmēji bieži nevēlas veikt investīcijas Latvijā, jo ir pārspīlēta banku un klientu uzraudzība.

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas izveidi, kuras ierosinātāji ir LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ, atbalsta Latvijas Zaļo un Zemnieku savienība un arī partija "Stabilitātei!".

Iestājamies arī pret Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu, jo negribam radīt neizdevīgus apstākļus mūsu uzņēmējiem Norvēģijā. Saeima likumprojektu atbalstīja galīgajā lasījumā.

Skatījām arī likumprojektu "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā". Ekonomikas ministrija ir virzījusi jautājumu par OIK atcelšanu. OIK jautājums jau ir folklorizējies... Tomēr tas ir niecīgs salīdzinājumā ar enerģijas cenu pieaugumu.

Galvenais jautājums, uz kuru vēršam uzmanību, ir ministru nespēja uzņemties atbildību par pieļautajām kļūdām gāzes izmaksu jautājumā un iedzīvotāju sodīšanu ar augstajiem rēķiniem. Tāpat arī Ainārs Šlesers norādīja, ka ir jāatbalsta tie iedzīvotāji, kuriem ir visgrūtāk, – daudzbērnu ģimenes un mazturīgie iedzīvotāji. Jābūt kādai robežai, cik augstu var kāpt enerģijas cenas. Edmunds Zivtiņš norādīja, ka Latvijā ir nepieciešams samazināt izmaksas citās elektroenerģijas patērētāja komponentēs. Saeima likumprojektu atbalstīja.

Un noslēgumā... attiecībā uz kolektīvo iesniegumu par aromatizētajām e-cigaretēm... Ainārs Šlesers, frakcijas vadītājs, norādīja, ka galvenais ir aizsargāt bērnus. Saeima to vienbalsīgi atbalstīja.

Paldies par uzmanību.

Vadītāja. Paldies Mārcim Jencītim no frakcijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ.

Nākamais runās frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS – Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" deputāts Juris Viļums. Lūdzu!

J. Viļums (AS).

Sveicināti, klausītāji! Šodien, otrdienā, izskatījām arī iepriekšējās Saeimas sēdes darba kārtības jautājumus.
Grozījumus Personu apliecinošu dokumentu likumā vēl paspējām izskatīt iepriekšējā sēdē. Gribu atzīmēt, ka, mūsu frakcijas ieskatā, frakcijas APVIENOTAIS SARAKSTS ieskatā, tas ir ļoti svarīgs jautājums, jo redzam, ka daudzviet – gan Rīgā, gan arī reģionos – cilvēkiem šobrīd ir problēmas tikt pie personu apliecinoša dokumenta... veikt dokumenta nomaiņu. Pats zinu vairākus gadījumus. Piemēram, Preiļos, kur vecāka gadagājuma cilvēki, kas atbraukuši, visas dienas garumā netiek pie iespējas šo dokumentu... vai nu pieteikt... veikt nomaiņu... Tāpēc mums vajag strādāt pie vienota regulējuma, kas varētu palīdzēt šo lietu sakārtot un atrisināt, lai cilvēkiem nebūtu lieka stresa.

Otra lieta, kam gribu pievērst uzmanību, ir jautājums par vairāk nekā 10 tūkstošu Latvijas pilsoņu kolektīvā iesnieguma "Novērst maldināšanu ar aromatizētajām e-cigaretēm" turpmāko virzību. Saeima to atbalstīja. Noteikti šis jautājums beidzot ir jāsakārto, jo redzam, ka tas patiešām ietekmē mūsu bērnu veselību.

Tiks stiprināta Latvijas un Japānas sadarbība, un jaunieši gan no Latvijas uz Japānu, gan Japānas jaunieši uz Latviju varēs braukt daudz brīvāk un attiecīgi savstarpēji gan iegūt zināšanas, gan arī iepazīt kultūru.

Par ārlietām. Pagājušajā ceturtdienā, kad bija šīsdienas sēdes sākums, lielāko daļu aizņēma ārpolitikas debates. Īsumā vēlos par tām izstāstīt mūsu frakcijas, APVIENOTĀ SARAKSTA, viedokli.

Debates patiešām bija saistošas un garas, un, kam ir interese, tās var noklausīties arī Saeimas mājaslapā pilnā apmērā. Taču ārpolitikas joma ir ļoti plaša, un ne visu var izrunāt pat vienas dienas garumā. Tomēr kopumā Ārlietu ministrijas ziņojumu visi runātāji un arī mūsu frakcija atzīst kā vērtīgu, un gan Saeimas deputātiem, gan nevalstiskajām organizācijām, kas darbojas ārlietu sfērā un sadarbojas ar citu valstu organizācijām, vērts ar to iepazīties un izmantot savā darbā.

Visi piekrīt (es domāju, ka arī jūs,klausītāji, piekritīsiet), ka šobrīd svarīgākā mūsu ārpolitikas darbība ir saistībā ar drošības stiprināšanu reģionā un Krievijas Federācijas iebrukuma Ukrainā apturēšanu. Un tajā pašā laikā gan Saeimas deputātiem, gan citām organizācijām iespēju robežās tomēr jāmēģina sadarboties arī ar šeit esošajiem pilsoņiem, kas ir bēguši no Krievijas Federācijas, no Baltkrievijas režīma. Un, ja mēs varam viņiem palīdzēt stiprināt demokrātiskās vērtības, tad tas, es domāju, ir mūsu pienākums, protams, ievērojot arī valsts drošības dienestu ieteikumus, lai mēs, kā saka, neaizraujamies ar pašdarbību. Tomēr jāsaprot, ka gan Krievijas Federācijā, gan Baltkrievijā šobrīd dzīvojošie cilvēki ir tādā pamatīgā, pamatīgā, ļoti biezā propagandas miglā. Un, ja mēs tur varam kaut kā palīdzēt no mūsu puses, tad tas ir tā vērts.

APVIENOTAIS SARAKSTS ir ļoti aktīvs šajā starptautiskajā dimensijā; mēs piedalāmies daudzās divu valstu starpparlamentārajās attiecībās, un varu dažas nosaukt. Piemēram, deputātu grupā sadarbības veicināšanai ar Ukrainas parlamentu darbojas mans kolēģis Raimonds Bergmanis, kas ir grupas vadītāja vietnieks. Es pats vadu deputātu grupu sadarbībai ar Polijas parlamentu. Starp citu, rītdien šeit, Saeimā, būs arī Polijas prezidenta vizīte, tāpēc jāuztur ļoti cieša sadarbība ar Poliju. Polija kopā ar trijām Baltijas valstīm tā sauktajā trīs plus viens formātā jau ir izveidojusi ļoti ciešu sadarbību. Un, es domāju, tā būs vēl stiprāka, un to arī apliecina gan Ārlietu ministrija, gan premjerministri, gan, protams, arī mūsu Saeimas priekšsēdētājs, kurš jau vairākkārt ir ticies ar šo valstu parlamentu vadītājiem.

Visbeidzot, veicot tādu kā kopsavilkumu par ārlietu debatēm, man jāpiekrīt gan Saeimas priekšsēdētāja Edvarda Smiltēna teiktajam, gan arī citu kolēģu minētajam, ka būtībā katrs Saeimas deputāts ar savu darbību – apzināti vai neapzināti – ir arī tāds kā Latvijas vēstnieks. Un tādā veidā mēs varam veicināt mūsu valsts ārpolitikas mērķu sasniegšanu un reizē ar to – arī iekšpolitiskos mērķus. Nu, piemēram, – jo ātrāk beigsies karš Ukrainā, jo ātrāk, es domāju, mēs varēsim just to arī savā valstī – ar energoresursu deficīta mazināšanos, ar inflācijas mazināšanos un galu galā – ar mūsu pašu, tā teikt, psiholoģiskā miera vairošanos.

Paldies jums par uzmanību. Un paldies, ka sekojat līdzi Saeimas darbam.

Visu labu!

Vadītāja. Paldies Jurim Viļumam no frakcijas APVIENOTAIS SARAKSTS.
Nākamajai vārds frakcijas "Stabilitātei!" deputātei Viktorijai Pleškānei. Lūdzu!

V. Pleškāne (ST!).

Labdien, godātie klausītāji! Jā, es piekritīšu arī mūsu kolēģiem – gan Zaļo un Zemnieku savienības frakcijai, gan arī frakcijai LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ –, ka mēs kopā izveidojām parlamentārās izmeklēšanas komisiju, kurā arī piedalīsimies... un tajā procesā aktīvi strādāsim pie tā jautājuma.

Gribu atgādināt arī to, ka mēs šo sēdi sākām jau pagājušajā ceturtdienā un gandrīz visu dienu apspriedām ārlietu ministra ziņojumu, piedalījāmies arī debatēs. Mūsu frakcija nepiedalījās, un pateikšu arī, kāpēc.

Ārlietu ministra ikgadējais ziņojums bija labs vēstījums arī visai tautai, visai Eiropai. Un ne tikai Eiropai, bet pat visai pasaulei. Augstās patriotiskās runas, augstie solījumi... Mēs iesaistāmies tādās lietās un tādos nopietnos jautājumos un dodam tik nopietnus solījumus... Runājam par Eiropas vērtībām – cik tās ir labas, kā tās jāpārņem... Runājam par to, kā palīdzēt, cik palīdzēt un kam jāpalīdz.

Runāt ir labi, solīt arī ir labi, bet... Ja runājam nopietni, – mēs jau 30 gadu garumā nevaram sakārtot savu Latgali, sakārtot to un palīdzēt tam reģionam iziet no depresijas. Mēs nevaram sniegu notīrīt no Rēzeknes ielām, no Rīgas ielām, bet – mēs palīdzēsim visai pasaulei. Tas ir jocīgi, bet... tas ir mūsu viedoklis.

Un es varu minēt arī to, ka šoreiz tas ziņojums bija tā... ka tā valdība, kura ziņo... 13. Saeimā viņiem bija viszemākais reitings, un to, ko viņi vēstīja toreiz... Ir tā, ka – viņi sola un... Parādīja, ko viņi darīja, un sola, ko viņi darīs.

Bet atgādinu – tas ir viszemākais reitings mūsu parlamentā... cik mēs strādājam...

Otrais, ko es gribētu minēt, ko mēs šodien arī apspriedām, – bija tādas karstas debates par OIK, par Elektroenerģijas tirgus likumu.

Ideja pati bija laba, jo toreiz, es atceros, bija liels investīciju pieplūdums Latvijā. Bija saceltas vairākas lielākas koģenerācijas stacijas, kuras strādā arī ar biomasu, tas ir, gan šķeldu, gan arī meža atkritumiem. Ideja ir laba, bet izpildījums, kā parasti, mums nebija tik veiksmīgs.

Un gribu minēt to, ka, ja valdošā koalīcija tagad pateiks, ka tas ir viņu panākums, ka mēs atteicāmies no OIK, – nē, jo vairākas koģenerācijas stacijas pārgāja uz *Nord Pool* un saņem tagad lielākus ienākumus, nekā solīja OIK. Vai mēs varējām vai valsts varēja atmaksāt par to, ka OIK... ka stacijas strādā?

Tas laikam viss šoreiz.

Paldies, ka bijāt ar mums. Visu labu!

Vadītāja. Paldies Viktorijai Pleškānei no frakcijas "Stabilitātei!".

Frakciju viedokļu izklāstu turpina frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA deputāts Jānis Patmalnieks. Lūdzu!

J. Patmalnieks (JV).

Labdien, radioklausītāji! Šodien Saeimas sēde sākās ar karstām debatēm par Norvēģijas un Latvijas savstarpējo ieguldījumu veicināšanas un aizsardzības līguma izbeigšanu. Tur faktiski tika pretnostatītas divas puses.

Viens uzņēmējs acīmredzot bija lobējis ļoti aktīvi un pārliecinājis opozīcijas frakcijas par to, ka šis līgums ir jāturpina. Un otrā pusē bija daudzās investīcijas un daudzie uzņēmumi, daudzās ražotnes, kurām būtu tiesības Norvēģijas pusei prasīt ieguldījumu aizsardzības strīdos kompensācijas.

Saeimas vairākums nosliecās par labu šiem daudzajiem uzņēmumiem un tam, ka jāpasargā šīs investīcijas un Latvijas uzņēmumi. Tā ir ļoti laba ziņa.

Šodien Saeima pirmajā lasījumā apstiprināja arī likumprojektu "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā", kur paredz to, ka obligātā iepirkuma komponentes turpmākā maksāšana notiks no valsts budžeta līdzekļiem. Patērētājiem līdz ar to šis maksājums... tiks svītrots ārā arī no reitinga pozīcijām un vairs nekad neparādīsies lietotāju maksājumos.

Skandalozā obligātā iepirkuma komponente tika izveidota 2009. gadā, un skandāliem apvīta tā līdz šim arī visu laiku bijusi, taču tagad tā tuvojas savam noslēgumam, un lietotāji vairs nekad nesaskarsies ar šo maksājumu.

Kā pēdējo vēlos uzsvērt to, ka Saeima šodien pievērsās elektronisko cigarešu ierobežošanas jautājumam. Šī sērga ir izplatījusies Latvijā, daudzi jaunieši uzsākuši tās lietot, lieto pastāvīgi un nodara kaitējumu savai veselībai. Saeima ir apņēmusies izskatīt šo jautājumu un vērtēt, kādā veidā ierobežot un kādā veidā pasargāt jauniešus, skolēnus no šī kaitīgā ieraduma.

Tas būtu īsumā viss, ko vēlējos uzsvērt, runājot par Saeimas šodienas sēdi.

Paldies jums.

Vadītāja. Paldies Jānim Patmalniekam no frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA.

Nākamajam vārds frakcijas "Nacionālā apvienība" deputātam Edvīnam Šnorem. Lūdzu!

E. Šnore (NA).

Labdien, cienījamie klausītāji! Šodien Saeima turpināja savu 26. janvāra sēdi, kurā notika ārpolitikas debates, un par tām es arī vēlējos šeit nedaudz pastāstīt.

Ārpolitikas debates Saeimā norisinās jau kopš 2011. gada, un allaž šajās debatēs Nacionālā apvienība ir diezgan aktīvi piedalījusies. Un arī šoreiz mēs runājām, un man gods bija uzstāties. Tātad es runāju Nacionālās apvienības vārdā. Pastāstīšu par dažām lietām, uz kurām es šogad vērsu uzmanību.

Pirmām kārtām es atgādināju kolēģiem un vispār klausītājiem, ka jau no pirmās dienas Nacionālā apvienība vienmēr šajās debatēs ir konsekventi uzsvērusi tieši to, par ko faktiski šodien runā ļoti daudzi, – proti, tas ir Krievijas faktors –, akcentējot to, ka Krievija ir agresors; ka tai ir imperiālistiski mērķi, to skaitā attiecībā uz Latviju. Šī tēze sākotnēji, pirms kādiem 10 gadiem vai pat agrāk (tātad – kopš šīs ārpolitikas debates noris), nebija pārāk populāra, un Nacionālā apvienība bija faktiski vienīgā, kas to uzsvēra. Nu tagad ar prieku konstatējam, ka faktiski šo tēzi ir pārņēmuši visi, un tas arī saprotams, jo Krievija, protams, pēdējos 10 gadus ir darījusi visu, lai pie šīs atziņas visi nonāktu. Tātad šī agresija gan Gruzijā, gan Ukrainā... un pēdējais uzbrukums Ukrainai pagājušā gada februārī.

Lūk! Un tātad debatēs norādīju, ka, lai arī kopumā viss ārlietu ziņojums mums ir gluži pieņemams (liekas, ka tas ir diezgan adekvāts tai situācijai, kāda ir pasaulē), te tomēr divas lietas uzsvērām. Un kādas tās bija?

Pirmā lieta bija saistībā ar Latvijas valsts jeb, teiksim, Ārlietu ministrijas attieksmi pret tā saucamo Krievijas demokrātisko opozīciju. Mūsuprāt, vēl arvien ir vērojama tāda, kā es izteicos, pārfrāzējot ārlietu ministru, neizslimota slimība. Respektīvi, mēs bieži idealizējam šo krievu "demokrātisko opozīciju" un mēģinām domāt, ka ikkatrs, kas ir pret Putinu, ir arī mūsu draugs jeb iestājas par Latvijas un citu valstu neatkarību... tieši šajā... bijušajā PSRS. Tā tas nav. Par to liecina nesenais *"Dožd j"* skandāls; reakciju uz Latvijas lēmumu mēs redzējām. Redzējām, ka ļoti daudzi, faktiski tie, kas ir demokrāti, atbalsta arī impēriskas idejas.

Mēs uzsvērām, ka ielaist vasarā šeit šos medijus no Krievijas – tas nu varbūt nebija prāta darbs, un mēs nekādā ziņā to neatbalstām.

Otra lieta bija tā, ka norādījām uz piekto kolonnu un tās lomu ārpolitikā jeb to, kā šo problēmu var risināt no ārpolitiskā viedokļa. Problēma, mūsuprāt, ir tajā, ka mēs šo problēmu vienkārši ignorējam... Ārlietu ministrija to ignorē un līdz ar to rada maldīgu iespaidu arī ārzemēs, ka mums šeit problēmu ar to nav. Tas, mūsuprāt, var izdarīt mums lāča pakalpojumu no drošības viedokļa. Mēs aicinājām ārlietu ministru nepaslaucīt šo problēmu zem deķa, bet kaut kādā veidā risināt un piedāvāt savus risinājumus.

Paldies.

Vadītāja. Paldies Edvīnam Šnorem no frakcijas "Nacionālā apvienība".

Un pārraidi "Frakciju viedokļi" šodien noslēdz frakcijas PROGRESĪVIE deputāts Andris Sprūds. Lūdzu!

A. Sprūds (PRO).

Labdien, cienījamie klausītāji! Šodienas sēde bija turpinājums ceturtdienas sēdei, kurā vispirms diskutējām par ārpolitiku un par Eiropas lietām.

Ja runājam par ārpolitiku, tad jāteic, ka, protams, šobrīd tā ir ļoti svarīga no drošības perspektīvas. Un tāpēc skaidrs, ka faktiski deputātu vidū bija vienprātība par to, ka drošība ir nozīmīga prioritāte Latvijai – gan mūsu pašu drošība, kas ir jāveicina kopīgi ar mūsu sabiedrotajiem, gan... nenoliedzami, mums ir jāpalīdz Ukrainai uzvarēt šajā karā. Tāpēc dažāda veida atbalsts Ukrainai, gan starptautiski runājot ar mūsu sabiedrotajiem, gan uzturot Ukrainas cīņu kā eksistenciāli svarīgu mums visiem, – tas bija tas pienesums, ko mēs devām.

Skaidrs, ka ir papildu aspekti, ko mēs, frakcija PROGRESĪVIE, vēlamies akcentēt. Nenoliedzami, ir svarīgi, lai mēs izmantotu arī Eiropas potenciālu. Eiropai ir iespējas vairāk darīt sadarbībā gan tieši saistībā ar militāro mobilitāti, gan militāro industriju. Tas viss būtu nepieciešams, lai mēs būtu spējīgi dot savu pienesumu gan kā Eiropa, gan arī kā Latvija transatlantiskajai drošības kopienai, tostarp, lai mēs stiprinātu faktiski šīs mūsu saites ar ASV un arī Kanādu.

Otrs, kas mums nenoliedzami ir svarīgs. Lai mēs domātu – arī ārpolitikā un starptautiskajās attiecībās – par ilgtspēju, tāpēc enerģētikas jautājumi, ekonomiskās konkurētspējas jautājumi... to veicināšana ir nenoliedzami ļoti svarīga, lai Latvija būtu ilgtspējīga un, protams, lai mēs spētu attīstīties arī plašākā – Eiropas – kontekstā.

PROGRESĪVAJIEM, nenoliedzami, svarīgi ir cilvēktiesību jautājumi, tā ka arī tas tika uzsvērts – ka drošība absolūti ir pirmajā vietā, bet neaizmirsīsim, protams, arī par cilvēktiesībām. To noteikti arī daži no mūsu deputātiem akcentēja.

Protams, dabiski, ka mazai valstij resursu nav nemaz tik daudz, bet viens no mūsu galvenajiem resursiem ir cilvēki. Cilvēki, kas faktiski veido mūsu ārpolitiku. Cilvēki ir tie, kas ir kā valsts seja, kā mūsu atpazīstamības veicinātāji.

Starptautiska ir mūsu diaspora, kas uztur saites ar valsti un dod arī savu pienesumu valsts attīstībā.

Un visbeidzot – ir diplomāti, kas ārpolitiku realizē, un tiem nenoliedzami pienākas mūsu cieņa. Vienlaikus jādomā arī par atalgojuma palielināšanu, jo, lai šo darbu pildītu izaicinošos apstākļos, protams, tas ir arī viens no svarīgiem elementiem.

Savukārt šodien mēs atbalstījām vienošanos par Latvijas un Norvēģijas savstarpējo ieguldījumu aizsardzības līguma izbeigšanu.

PROGRESĪVIE iestājas par to, ka Latvijai ir jāatbalsta mūsu uzņēmēji, bet vienlaikus nepieciešams arī moderns starptautiskais līgumiskais ietvars ar svarīgu mūsu stratēģisko partneri. Tā ka, atbalstot uzņēmējus, vienlaikus, protams, jāveido arī labas attiecības ar mūsu stratēģisko partneri šajā ģeopolitiski izaicinošajā situācijā.

PROGRESĪVIE atbalstīja grozījumus Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likumā, jo šie grozījumi ļauj noņemt šķēršļus apturētajam Rīgas pilsētas attīstības plānam. Ir skaidrs, ka šāds plāns ir svarīgs. Svarīgi, lai tas darbotos, lai galvaspilsēta varētu attīstīties, piesaistīt investīcijas, un tāpēc šis pirmais lielais, nozīmīgais solis ir arī sperts, lai tiešām šo plānu pieņemtu un investīcijas varētu arī tikt piesaistītas.

PROGRESĪVIE vienmēr ir iestājušies par karteļu novēršanu Latvijas ekonomikā, biznesā, tāpēc iesniedzām un atbalstījām lēmuma projektu – izvērtēt un atlīdzināt zaudējumus, kas radušies aizliegtas vienošanās rezultātā sabiedriskā transporta pakalpojumu jomā. Šobrīd tas ir nodots Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai. Un, protams, turpināsim sekot līdzi, lai tiešām karteļu Latvijā nebūtu un lai zaudējumi, kas tiek radīti, tiktu atlīdzināti.

Atbalstījām arī grozījumus Elektroenerģijas tirgus likumā par OIK atcelšanu patērētājiem. Tiešām ir svarīgi, lai tas beidzot tiktu novērsts un arī Elektroenerģijas tirgus likums tiktu sakārtots, un patērētājiem nebūtu jāmaksā par kaut kādu arī karteļveidīgu vienošanos šajā jomā.

Bet neaizmirsīsim to, ka mēs arī atbalstām valsts stratēģijas pieeju un atbalstu atjaunojamiem energoresursiem, jo tas nodrošina gan mūsu ilgtspēju, gan enerģētisko neatkarību, kas šajā izaicinošajā ģeopolitiskajā situācijā ir ļoti, ļoti svarīga mums visiem.
Paldies.

Vadītāja. Paldies Andrim Sprūdam no frakcijas PROGRESĪVIE.

Un līdz ar to šodien "Frakciju viedokļi" ir izskanējuši.
Paldies, ka klausījāties, un uz sadzirdēšanos nākamreiz!

---

* * * *